

PAVERGTOJE  
TĒVYNĖJE

Karo Muziejaus aikštė dabar pavadinta J. Janonio aikšte. Joje — Dzeržinskio paminklas, K. Požėlos ir Sal. Noveiko paminklai. Pa-

gi rasta ir rimtų klaidų. Tas klaidas Solodovnikov, lietuvių šventovėje per kom. spaudą taip pavaizduoja: „... muziejus ekspozicija savo uždavinio neatlieka. Pirmia, kas krinta į akis centrinėje salėje, tai didžiulė, viską dominuojanti kunigaikščio Vytauto Didžiojo statula. Salia — kunigaikščių Mindaugo, Gedimino, Kęstutis biustai. . . Kunigaikščiai, karaliai, feodalai. . . Jie yra parodomi, kaip svarbiausieji Lietuvos likimo lėmėjai. . . Veltui čia ieškosite eksponatų, charakterizuojančių Lietuvos darbo masių vergijos gyvenimą ir žiaurią eksploataciją feodalizmo laikais. . . Koncentruodami savo dėmesį į feodalines visuomenės viršūnę, muziejaus vadovai idealizuoja feodalinę Lietuvos praeitį, didina ir ryškina kunigaikščius bei didikus kaip vienintelius istorijos veiksmus, nors tai prieštarauja marksistiniams istorinio proceso supratimui. . . Rimtų klaidų padaryta ir skyriuje, skirtame Napoleono invazijai 1812 m. Viskas čia rodo apie ekspozicijos autorių pagarbą „mažajam kapralui“, mėginusiam atimti iš Rusijos valstybinę nepriklausomybę. O Kutzovui, kuris sutriuškino Napoleoną ir jo armiją ir kuris savo veikla tiesiogiai susijęs su Lietuva, tokio pat dėmesio nepažydyta. . . Muziejaus klaidos išplaukia iš to, kad nėra parodoma Lietuvos prie Rusijos prijungimo 18 a. gale progresyvią svarbą. Neišnaudojo muziejaus ir tų galimybių, kurios iš buvusią anglų veiklą Lietuvoje, akaliku — buržuaziniams. Neišvystytas stovybos skyrius, nepažydyta, kaip dėl socialistinių permains pasikeitė Lietuvos gyvenimas. . . Taigi, jei vietoj didingos Lietuvos praeities lūdininkų stovėjų visur kacapai su Stalinu ir kt. pavergėjais — viskas būtų „tvarkoj“.

— Pagal čekistų nurodymus pavergtuose kraštuose turi būti įkinkyta į sovietinio uždavinį net ir kalba. Tas rusinimas turi būti vykdomas planingai, palaipsniui. Visai okupuotai Rytų Europai rusų k. turi būti dominuojanti kalba, pagal kurios dėsnius „naujas bolševikinias terminais ir žodžiais turi būti praturtinamos“ gimtosios kalbos. Tam tikslui įpareigoti bolševikiniai „kalbininkai“ a la prof. Mordvinov mėgina įrodinėti (tikriau — įsakinėti), kad „visos tautos turi mokytis iš turtingiausios ir pasaulio kultūringiausios kalbos“, kuria kalba „didysis Stalinas“. Ir jos alfabetas esąs geriausias. Taigi, ko mūsų krašte neįsteigę įvykdyti Muravijovas Korikas, tat dabar ryžtasi pravesti bolševikai, remiami A. Venclovų, J. Kruopų, Korsakų-Radžvilų ir kt. bolševikinių kvilsingų, su bernu uolumu talkininkaujančių naujiesiems Muravijovams.

Po Kruopo oficialaus pareiškimo suvarytiems kalbininkams apie „buržuazinius palaikus lietuvių kalboje, kuriais reikia kuo greičiausiai nusikratyti“, dabar jau ir Venclova per „Tiesą“ pradėjo aiškinti, kad toki žodžiai, kaip bernas, kumetis, ponas, mišios, Kalėdos etc., „sudaro buržuazinį palikimą, kuris turi išnykti“. . . „Tiesa“ birželio 20 d. vedamajame ir vėl išbarė kalbininkus, kad jie dar nepasidarė čekistų batliaiziai — esą, „jie stovi nuošaliai nuo didelio kalbinio darbo“, o 21—priduria: „... drg. Venclova aiškiai parodė, kaip buržuazinė Lietuvoj vyravo nacionalinės lietuvių k. ardymas, jos žalojimas, užteršimas dirbtiniais, kerėbliskais terminais“. Ir tas kalbininkų spaudi-



Nr. 40 - tas

WORCESTER, MASS., Spalio (October) 4, 1952

Vol. XXXV

MILŽINIŠKI STATYBOS PROJEKTAI  
RUSIJOJ

MUNICH. — Per septynis metus išbuvus kalinys Rusijoje ir Sibire pareiškė, kad pasaulis mažai įsivaizduoja koki milžiniški statybos projektai eina už geležinės uždangos ir kokia vyrų ir moterų jėga naudojama įvykdyti „Stalino Statytojo“ sumanymus. Pasakotojas buvo sugražintas į Vokietiją dėl to, kad susilpnėjo dirbdamas sykiu su pavergtais darbininkais. Šis žmogus bu-

vo vertėjas Goebbelio propagandos Ministerijoje ir rusai jį deportavo sykiu su tūkstančiais kitų, kada užėmė Berlyną balandžio mėnesį, 1945 metais. Jisai sakė, kad daug vokiečių, kurie namėj laikomi už mirusius, randasi darbo stovyklose, kur jisai buvo, net iš jų daug yra tarnavę Ribbentropo užsienio ministerijoje ir kiti Propagandos ministerijoje.

Herter ir Lodge Sus  
Hyannis Miestely

BOSTON, Mass. — J. V. atstovas Christian A. Herter, republikonų kandidatas į gubernatorių lankysis Cape Cod su reikalais ir susitikis su senatoriu Henry Cabot Lodge, Jr. Hyannis. Herter pasikalbėjo su darbininkais pakely, dabar sezonas spanguolių rinkimui. Barstablė republikonų komitetas padeda Herterio rinkiminės kampanijos kelionėje.

Tuo tarpu, senator. Lodge prižadėjo, kad pirmutinis bilius, kurį jis išnaudoj perstatys kada naujas Kongresas susirinks bus įsteigti nepartinę komisiją išvalyti visus neištikimus asmenis iš vyriausybės.

## Panaikins Monarkiją

LONDON. — Tie kurie susipažinę su padėtimi Egipte pranašavo, kad majoras generolas Mohamed Naguib, to krašto premieras, panaikins monarkiją ir paskelbs respubliką. Egipto vadai dabar planuoja smulkmenas, bet gali praeiti daug laiko kol planai bus įvykdyti.

Dalyvaus Komunistų  
Kongrese

BERLYNAS. — Rytinės Vokietijos vyriausieji valstijos ir partijos vadai sudarys septynių narių komunistų partijos delegaciją į Sovietų Komunistų Partijos kongresą, kurs bus atidarytas Maskvoje, sekantį sekma dieną. Šie vokiečių komunistų vadai kurie dalyvaus yra: prezidentas Wilhelm Pieck, premieras Otto Protewohl ir atstovas premieras Walter Ulbricht.

mas — kad „įsitrauktų į darbą“ pagal „tėvo ir mokytojo nurodymus“ — vis stiprėja. Liet. Mokslų Akademijos Apžvalgos 9-me numeryje atspausdinti lietuvių mokslininkų straipsniai, pašvęsti genialiam Stalinui veikalui „Marksizmas ir kalbotyros problemos“. Juos parašė J. Matulis, E. Meškauskas, J. Žiugžda ir kt. Tačiau tie visi kalbinių Muravijovų rėmėjai užmiršta, kad yra dėsnių, kurių nepakeis jokie Stalinai su Venclovomis.

Buvęs vertėjas, sakė, kad tūkstantai vyrų ir moterų dirba priverstinose stovyklose. Sakė, yra visos stovyklų, labai blogų, paaukštų ir žmoniškų. Tie negali atsilaikyti ir tvirtintis, gauna geresnes gyvenimo sąlygas. Bet vyrų ir moterų pajėgos išnaudojamos daug. Kaip tik negali dirbti užsam daugiau nebereikalingi. Laimingesni siunčiami iš stovyklos į stovyklą, pakol nepatenka namon.

Planai ir projektai tai milžiniški. Kaimai Sibire atsiranda kaip grybai. Sibiras tapo panašus į Jungt. Valstybes, nes ten yra tiek daug visokių tautų žmonių ir sykiu rusų. Stebėtinu greitumu statomi kanalai, gelžkeliai, motoriniai keliai, kasyklos, elektrinės jėgos gaminimo fabrikai ir kiti pastatai. Jeigu ir kada geležinė uždanga bus atidaryta, pasaulis nusistebės iš to kas ten dėjosi.

Pirmieji Rinkimai  
Japonijoje

TOKYO. — Virš 31,000,000 asmenys balsavo trečiadienį, Japonijos pirmuose rinkimuose, pasibaigus Jungtinių Valstijų okupacijai. Visi ženklai rodo, kad premiero Jošidos liberališka partija laimės.

## MIRĖ SANTAYANA

ROMA. — George Santayana, ispanų kilmės Amerikos filosofas, mirė 88 metų amžiaus.

Paskutinius 25 metus jis gyveno ir kūrė Italijoje. Jo paskutinis veikalas yra „Jėga ir Valdymas“. 1935 metais jis parašė autografinį romaną „Paskutinis Puritanas“ ir pasiekė didelio rašytojo garso. Tačiau jis liovėsi rašęs romanus, kadangi jam nebereikėję pinigų.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS IŠ  
KANDIDATŲ VEIKIMO

STEVENSON — Dirbuojasi savo Springfield, Illinois ofise.  
EISENHOWER — Pradeda naują kampaniją sustodamas Michigan valstijoje, Bay City, Saginaw, Lapeer, Lansing ir Grand Rapids.

SPARKMAN — Motoru keliauja New Yorko valstijoje sustodamas kalbėti Auburn, Fulton, Oswego, Watertown ir Itica.

NIXON — Ruošiasi naujai kelionei; kalbėjo Alexandria, Virginijos valstijoje.

Komunistų Šnipai  
Jungt. Valstybėse

NEW YORK. — Buvusi Kongreso ats. Clare Boothe Luce pareiškė, kad komunistų požemis priėjo prie mažiausia 23 svarbių J. V. vyriausybės agentūrų laike paskutinių 20 metų ir pavogė beveik keikvieną amerikonių paslaptį.

Buvusi Kongreso atstovė, nuo Connecticut valstijos kalbėdama per radio ir televiziją, sakė kad komunistai dirbo tokiose svarbiose vietose kaip Armijos Oro Jėgos, Aberdeen Proving Grounds, Karo Informacijos, Strategijos Patarnavimų ofise, Londono ir Paryžiaus pasiuntinybių telegrafo ofisuose, ir Valstybės Departamento kiekvienam skyriui.

## Komunistai Vyriausybės Agenturuose

WASHINGTON, D. C. — Kongreso Prieš - Amerikoniškų Veiksmų Komitetas nutarė pašaukti generolą Walter Bedell Smith, kad paaiškintų ką jisai žino apie komunistų persisunkimą vyriausybės agentūrose. Generolas Walter Bedell Smith buvo viešai pareiškęs, kad komunistai yra priėję prie kiekvienos amerikoniškos agentūros, taipgi ir jo pačio vadovaujamos Centralinės Inteligencijos Agentūros.

Anglijoj Deficitas  
Didėja

LONDON. — Britų vyriausybė turi vienuolika sykių daugiau nuostolių kiek turėjo prieš metą. Ineigos mažėja, o išlaidos vis kyla. Paskutiniame Iždo raporte rodė budžieto deficitą 293,210,989 svarų (\$820,990,769) sulyginus su 26,291,972 (\$73,617,522), tuo pačiu laiku 1951 metais.

## 52 KARO BĒLAISVIAI UŽMUŠTI

ČEJU SALA, Korėja. — Jungtinių Tautų sargai trečiadienį užmušė 45 komunistus karo belaisvius ir sužeidė 120 numalšindami sukilimą saloje. Du amerikoni kareiviai susižeidė laike muštynių. Vėliau dar septyni iš sužeistųjų mirė, kada buvo vežami į ligoninę.

Sukilimas prasidėjo, kada belaisviai neklausydami stovyklos vadovybės įsakymų pradėjo demonstruoti su komunistiškais vėliavomis ir dainomis. Amerikonai atėjo sustabdyti demonstracijas

prievarta. Sukilimas tesėsi per dvi valandas pakol nebuvo numalšinta. Tai pirmą kartą kiniečiai belaisviai masiniai sukilo. Pirmiau, vien tiktai fanatiški Šiaurės Korėjos komunistai sukeldavo neramumus. Manoma, kad slapti komunistų agentai liepė kaliniams sukilti, padaryti triukšmą, jei jiems bus uždrausta minėti pirmas savo komunistiškios respublikos sukaktuves. Tai buvo vienas iš rimčiausių sukilimų laike Korėjos Karo.

## Pavojingi Bepročiai

PROVIDENCE, R. I. — Gubernatorius Dennis J. Roberts reikalavo surašo visų pavojingų ligonių, kurie gyvena laisvėje, Rhode Island valstijoje. Gyventojai buvo nustebinti, kada beprotiš banditas nušovė policijantą, antradienį.

Louis Di Fraia, 27 metų veteranas, kurs gyvena Providence, pabėgęs ligonis iš Valstijos ligoninės, antradienį nušovė policijantą Charles Patnaude, 48 metų. Spalio 15-tą, jisai turės stoti prieš teisimą. Di Fraios sesuo Antoinette sakė, kad jo brolis buvo pabėgęs iš ligoninės vienuolika kartų ir kad jų šeimyna laikė jį kaip pavojingą.

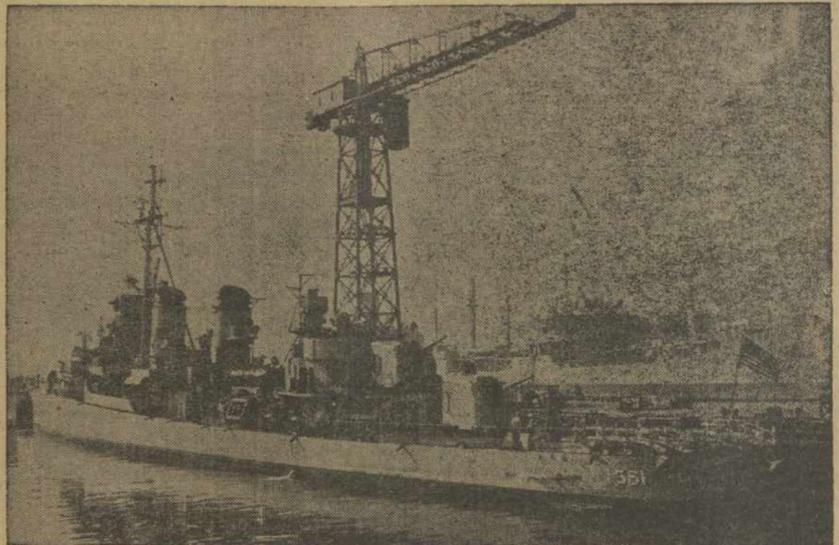
Dabar Rhode Island valstijos vyriausybės prižiūrės kitus panašius pavojingus asmenis, kurių suskaitoma apie 40, kad nepasikartotų tokia tragedija.

MAŠINOS PADĖS  
GALVOTI

Galvojimo mašinos padarys netrukus didžiausią technologijos revoliuciją. Taip pareiškė čia vykstančiame krašto elektroniku konferencijoje Engstrom, Radio Corp. of America viceprezidentas.

Žinoma, ta mašina negalės surinkti informacijų, ar pakeisti eilę kitų priemonių, nes mašina turės apręžtą galimybę. Ji tik techniškai kai kuriuos dalykus padės kontroliuoti ir interpretuoti.

## SABOTAŽAS LAIVE



BOSTON. — Charlestown Laivyno prieplaukoj stovi naikintuvas Pritchett, kurs buvo sabotažuotas, nuostolių padaryta už \$300,00. Laivyno ir FBI agentai tyrinėja įvyki.

### Kirmino Aikštė

Pagerbimui "Staff" seržanto Danielio Kirmino, kurs žuvo Vokietijoje kovo 1 dieną, 1945 metais, rugsėjo 28, buvo patriotiškos iškilmės, prie kampo Aetna ir Providence gatvių. Šioji aikštė bus dabar vadinama Kirmino aikštė. Iškilmėse dalyvavo žuvusio didvyrio tėvai Kazimieras ir Antanina Kirminai ir giminės. Kalbėjo valstybės senatorius George Wells, atstovas Stanley Wąndolowski ir kiti. Iškilmes surengė lietuvių veteranų organizacija.

### Kas Naujo Worcestery?

Spalių 4 d. (šešt.) Maironio parko salėje, Tremt. B-nės Valdyba ir Tremt. Meno Mėgėjų Ratelis rengia linksmą rudens Pikniką. Šokiams gros linksmoji D. Šimkaus kapela. Meno ratelio merginos parengs skanią valanienę. Veiks gėrimų bufetas. Pradžią 7 val. vakare.

Visus Worcesterio lietuvius prašome atsilankyti. Reng.

Spalių 12 d. (sekm. L.K.S. "Ramovė" Worcesterio skyr. Trem. Meno Mėgėjų Ratelio patalpose 194 Harding St. šaukia savo metinį narių susirinkimą.

Susirinkime įdomią paskaitą skaitys svečias iš New Haven Pulc. Vėbra. Tema: "Modernių Ginklų Apžvalga".

Taip pat bus aptarta Lietuvos Kariuomenės šventės, Lapkričio 22 d. minėjimo programa ir kiti aktualūs "Ramovės" reikalai apie kuriuos kalbės svečias Kasparaitis iš Ansonia, Conn. Visus lietuvius karius, savanorius — kurėjus prašome susirinkime dalyvauti ir paklausti įdomių pranešimų. Valdyba

Spalių 11 d. (šešt.) L.A.S. Worcesterio skyr. ruošia Amerikos Karo Veteranų salėje pirmąjį savo rudens koncertą - Šokius. Meninę programą išpildys Vyrų choras, vedamas muz. Gaidelio iš Bostono. Bus ir kitokių prasmatnybių. Prašome nepraleisti linksmos progos". Valdyba

Rugsėjo 21 d. Babrausko ūkio pavilione įvyko L.A.S. Worcesterio skyr. metinis rudens piknikas. Žmonių iš Worcesterio ir apylinkių privažiavę buvo labai daug.

Visus sudomino prizinis valcas, kurį laimėjo geriausiai šokusi pora ir gavo dovanų: vyras prancūziško vyno bonką, o jo partnerė šokėja sidabrinę lėkštę.

### Skaitytojų Atyda

Šio laikraščio numeris 40-tas, 1952 m. Jeigu jūs prenumerata baigėsi šį mėnesį ar ankščiau malonėkite atsinaujinti.

### Birutės Draugijos

#### Piknikas

Worcester Birutės draugija rengia pikniką sekmadienį, spalio (Oct.) 5-tą dieną, tuojau po pietų. Piknikas įvyks J. Babrausko pavilijone, Leicester, Mass. Rengėjai smarkiai darbuojasi, kad piknikas pasisektų visais atžvilgiais. Prašome visus atsilankyti ir praleisti liuoslaikį linksmai.

Rengimo Kom.

#### Klausykites

Sekm. nuo 11:30 iki 12 val. ryto Oro Bangomis Lietuviškos Radio Programos vad. J. JANUSH, Jr. Iš WKNB Stoties 840 kc.

#### Klausykites

"LIETUVIS" Lietuviškos Radio Programos vad. J. K. ŽEMAIČIUI Sekm. nuo 1:00 iki 1:30 val. p.p. Stotis WAAB-1440 kc.

### Moterų Sąjungos

#### Susirinkimas

M. S. 5-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienio vakare, spalio, Oct. 6, Šv. Kazimiero bažnytinėj svetainėj, 8-tą valandą vak. Susirinkime bus lietuvių kalboj politiškos diskusijos iš Demokratų ir Respublikonų pusės.

#### "RUMMAGE SALE"

Įvyks Spalio (Oct.) 9 d., 103 Summer St. Išpardavimo pradžia 9-tą val. ryto. Kas turi senų drabužių ir šiaip jau visokių nereikalingų daiktų kurie tik vietą užima namuose, prašome pasikambinti Onai Sidabrienei — Tel. 4-6983. Atvažiuosime į namus paimiti. V. L.

### Piknikas Su Įdomia

#### Programa

Trejos organizacijos — Amerikos Lietuvių Karo veteranai, Tautinės Sandaros 16-ta kuopa ir Lietuvių Bugnų Korpusas rengia pikniką spalio 12-tą, Columbus Dienoj. Piknikas prasidės pirmą valandą po pietų J. Babrausko pavilijone, prie Manville gatvės, Leicester, Mass.

Programa prasidės 3-čią valandą po pietų su Liet. Karo Veteranų įmaršavimu į parką, lydint Bugnų korpusui. Bus vėliavų pagerbimas, griežiant Bugnų orkestrui, toliau tautiški maršai ir lietuviškos melodijos.

Visi lietuviai, seni ir jauni prašomi atvykti į šį pikniką gražiai ir naudingai praleist laiką. Kviečia visus. —

Trijų Organizacijų Komitetas

### ATYDOS!

Lietuvių Moterų Klubo Rankdarbių paroda ir bazaras — vieša paroda ruošiamą visu smarkumu. Stovintysis komitetas ir visų skyrių vedėjos laikė susirinkimą rugsėjo 29-tą, pirmadienio vakare. Iš raportų pasirodo, kad visi skyriai jau beveik pilnai pasiruošę prie šio milžiniško parengimo. Bus labai įdomi programa. Taipgi bus duodamos šešios puikios dovanos tiems, kurie paruos daugiausia tikiėtų. Tikiėtus galima gauti pas pirmininkę ponią M. Dodge, 88 Front gatvės, Blue Bird Beauty Shop.

Prie įžangos bilietų bus suteikta už \$350. vertės dovanų. Tarp dovanų bus sekančios: pirmą, televizijos kėdė vertės \$34.50, dovanotą Charron Radio ir Furniture Co., 20 Trumbull gatvės; antra, elektrinis stalo pečiukas vertės \$20.; dovanotas Blon-din's, 112 Hamilton gatvės; trečia dovana, Elektrinė Lempa vertės \$15.00, S. S. Glazer rakan-du kompanijos, 85 Green gatvės; ketvirta dovana Plastikos Lovos Užklotė, vertės \$12., dovanotą Millbury Furniture Co., 190 Millbury gatvės; penkta dovana: šaltas Ilgalaikis Sugar-biniavimas \$10.00 vertės, nuo Mrs. Dodge, (Blue Bird) 88 Front gatvės; šešta dovana: Sofos Paduškaitė \$10. vertės, nuo Home Upholstering Co., 54-56 Green gatvės.

Tėmykite spaudą ir klausykites radio apie tolimesnes žinias. Rep.

Visai Nauja Kilnojama

RAŠOMA MAŠINĖLĖ

Išnuomavimui \$4.50 I Mėnesį

Trys mėnesiai — \$12.50

PALSON'S INC.

280 MAIN GATVĖS Worcester, Mass.

### Ieško Darbininkės

Reikia moteries tarp 35-50 metų, kuri mokėtų išrinkt vilninius šmotus. Kreipkitės nuo 9-tos valandos ryto iki 5-tos vakako. A. D. WINDLE CO. Lincoln Ave, Millbury, Mass.

### Lietuvių Karo Veteranų Žinios

Lietuvių Karo Veteranų "cribbage" žaidimo bankietas buvo ketvirtadienio vakare, spalio 2, Morres' restorane. Dovanos buvo suteiktos laimėtojams. Parengimo suruošime darbavos pirmininkas ir komandierius Joseph J. Juges, o jo pagelbinkai Vincentas Mattus, Daniel Lettic ir Julius Buckley.

Albertas A. Yodzonis sugrįžo po dirigavimo orkestro keliaudamas per New Yorką, Pennsylvaniją, Ohio ir Kanadą. Jisai toliau mokys Lietuvių Amerikonų Bugnų Korpusą keikvieną antradienio vakarą, Liet. Ukėšų Klubo salėje.

Worcesterio Militariškų Reikalų Komitetas nubalsavo pavadinti Canton ir Harding gatvių aikštę kaip Laukaitis aikštė. Pašventininio diena bus pranešta vėliau.

### Žymus Baritonas Muzikos Festivalio Solistas



William Warfield, baritonas

William Warfield, žymus jaunas amerikonas baritonas bus solistas sykiu su Philadelphia orkestru, Alexandriui Hilsbergui vadovaujant ketvirtadienio koncertui, spalio 23-čią, "Muzika Kuria Prašėte", laike 93-čio Worcesterio Muzikos Festivalio, Auditoriume.

Spalio pirmą dieną bus parduodami tikietai penkiem vakarniem koncertam ir šeštadienio ryto koncertui jauniems. Užsakymai per paštą sykiu su čekiu bus priimti ir išpildyti.

William Warfield gimė Arkansas valstijoje, užaugo Ro-

chester, N. Y., kur jis lankė Eastman School of Music. Jisai yra klasiškų veikalų studentas ir talentuotas solistas su žymiais simfonijos orkestrais. Jisai lankėsi su koncertais Australijoje ir Amerike. Jisai išpildys apie penkis kurinius. Festivalio choras iš 300 balsų, vadovaujant B. Goldovsky padainuos "Baladė Amerikonams" su p. Warfield kaip solistas.

MARGARET HARSHAW, soprano prie Metropolitan Operos, dainuos penktadienio vak. spalio 24-tą.

Lietuvių Karo Veteranai Sandaros 16-ta kuopa, Liet. Amerikonų Bugnų korpusas rengia bendrą pikniką, J. Babrausko pavilijone, Leicester, Mass, spalio 12-tą. Tai metinis piknikas. Bugnų korpusas išpildys programą.



Margaret Harshaw, sopranas

chester, N. Y., kur jis lankė Eastman School of Music. Jisai yra klasiškų veikalų studentas ir talentuotas solistas su žymiais simfonijos orkestrais. Jisai lankėsi su koncertais Australijoje ir Amerike. Jisai išpildys apie penkis kurinius. Festivalio choras iš 300 balsų, vadovaujant B. Goldovsky padainuos "Baladė Amerikonams" su p. Warfield kaip solistas.

MARGARET HARSHAW, soprano prie Metropolitan Operos, dainuos penktadienio vak. spalio 24-tą.

### JOSEPH MILLER

TELEF. 3-4569

PERKA Varį, Šviną, Geležį, Senus Juodus Pečius

Skarmalus - Sudėvėtus Daigtus

Worcester, Mass.

### Svečiai Iš Washington, D. C.

Pereitą sekmadienį, pas Juozą ir Kristiną Šalaviejus, 110 Houghton gatvės lankėsi svečiai iš Washington, D. C., U.S.A. Armijos Majoras C. G. Fitzgerald, su žmona ir dukrele. Majoras dabar dirba "Pentagon Department of Defence".

Majoras Fitzgerald yra vedęs lietuvaite Šalaviejieneš pusseserės dukterį Elena Česnulevičiūtę iš Nashua, N. H. Sykiu su jais buvo ir jos tėvai Vaitekus ir Julė Česnulevičiai.

Majoras Fitzgerald neseniai yra grįžęs iš Europos. Jis puikiai kalba rusiškai, yra buvęs Maskvoj, Leningrade, ir kituose Rusijos miestuose. Jis papasakojo apie ten gyvenančius žmo-

nes. Sako, "jei turite dar kur lietuvių komunistą pasiūskit į Rusiją, jis ten greitai pagis iš tos ligos".

Majoras praleidęs savaitę atostogų pas tėvus ir gimines, vėl su savo šeima grįžta į Washingtoną prie savo pareigų. Reporteris

### Reikalinga Agentų

Studentai, nepilną laiką dirbantieji, gera progą sunaudoti huoslaikį naudingai užrašant naujų skaitytojų "Amerikos Lietuviai". Už kiekvieną naują skaitytoją, galite užsidirbt po dolerį.

Amerikos Lietuvis 14 Vernon St. - Worcester

### Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programą ateinančių sekmadienį, per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Falcohs Radio Orkestra.
- 2—Dainos.
- 3—Magdutės pasaka.

Po programos prašome parašyt laiškelį ar atvirutę į stotį WHITE, Lithuanian Program 25 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes porit įgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway., So. Boston 27, Mass.

### PIRMA KARTĄ WORCESTERYJE!

Š. m. Spalių mėn. 11 d. (šeštad.) 6 v. v.

### Amerikos Karo Veteranų Salėje

(kampus Waverly ir Coral Sts., prie šv. Kazimiero bažnyčios)

### Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, Worcesterio skyr.

— RENGIA —

### Dainų ir Šokių Vakara

#### PROGRAMOJE:

1. Iš BOSTONO atvyksta 40 vyrų choras, vadov. muz. J. Gaidelio. Šis choras išpildys 4 balsais lietuviškas kariškas ir liaudies dainas
2. Veiks "laimės šulins" (loterija)
3. Bus "baltų rožių" valsas.
4. Veiks lietuviškas bufetas su įvairiais gėrimais
5. Skrajojantis paštas su įvairiais netikėtumais.
6. Visus linksmins, senus ir jaunus, pragarsėjusi Worcesterij p. D. ŠIMKAUS kapela.

Todėl visus maloniai kviečiame atsilankyti, nes bus tikrai jaukus ir linksmas, tarpe savųjų tautiečių, vakaro praleidimas. Įėjimas tik 99 centai!

Visas gautas pelnas skiriamas savaitraščiui — "Laisvoji Lietuva".

VALDYBA

### IDEAL PHARMACY

Vaitinyčios Tel. 3-4840 — Res. 7-1725

V. G. SKRINSKA, B. S. reg. pharm.

29-31 KELLY SQ.

WORCESTER, MASS.



Paveskite mums savo sveikatos priežiūrą ir įvairius patogumo aprūpinimus. Mes užlaikome aukščiausios rūšies vaistus ir įvairius toaletinius reikmenis žemiausiomis kainomis.

"Kokybė prekių ir draugiškas patarnavimas už žemiausias kainas yra mūsų didžiausias malonumas".

Pavargęs? Užeik į lietuvišką vaistinę pailsėk, atsinaujink energiją prie bufeto užkandžių, karštų ir šaltų gėrimų ar šaltkošės.

LIETUVIAI pas LIEAUVIUS!

Vaistinės valandos: nuo 9 ryto iki 10 vakaro

Sekmadieniais: nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Čia irgi parsiduoda lietuviški laikraščiai

### WORCESTERIO MUZIKOS FESTIVALIS



HILDE GUEDEN, Metropolitan operos soprano, dainuos pirmadienį, spalio 20-to koncerte.

### DR. ANTHONY ARENT

— LIETUVIS GYDYTOJAS —

Vidujinių Ligų Specialistas

Valandos Pagal Susitarimą

OFISAS: 507 MAIN ST. PARK BLDG.

Worcester, Mass.

Tel. 7-2173—namai - Tel. 6-0671

# LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

## HARTFORD, CONN.



Solistė P-Lė SUSANA GRISKAITĖ

**Klubo Koncerto Belaukiant, Kitos žinios iš Mūsų Lietuviškos Veiklos.**  
NEPAPRASTAS koncertas įvyks sekmadienį 12 d. spalio 2:30 val. po pietų, mūsų klubo auditorijoje. Tai bus nepaprasta menišką šventę mūsų lietuviškoje kolonijoje rudens sezono pradžios proga. Šis meninis koncertas atkreipė dėmesį visų mūsų kolonijos meno mėgėjų ir apylinkės lietuvių kolonijų, nes koncerto artistai pirmaeiliniai,



IPOLITAS NAURAGIS  
Solistas

taipgi, programos repertuaras nepaprastas, labai gražus iš liaudies dainų ir operetiškųjų arių 16-kos skirtingųjų kompozitorių muzikos palydo. Artistai: p-lė Suzana Griškaitė stipraus ir gražaus balso solistė, Ipolitas Nauragis pirmaeilinis basso operos artistas Lietuvoje ir Vokietijoje pasižymėjęs, pianistas garsusis mūsų talentingasis prof. Vytautas Marijošius.  
Laikė trumpas meninės pertraukos programoje tars žodį Prel. Jonas Ambotas, Sen. F. Mančiūnas, Kongresmonas Sadleck ir p. Pribyson. Klubiečiai pasirengę visus meno mėgėjus patenkinti koncerto programa ir klube vaišėmis proga 42-ros klubo įkurdinimo sukakties.  
Teko patirti, kad šiame rudens sezono vietos lietuvių rengiasi prie įvairių pramogų ir arbatė-

lių. Taipgi, rimtai ruošiamasi minėti vasario 16-tąją didžiame mieste — Bushnell auditoriume, programą išpildys pagarsėjusieji Čiurlioniečiai iš Cleveland, Ohio atvykę. Šio rudens proga tikimasi įkurdinti ALB-nės apylinkę Hartforde. Atrodo, kad vietos lietuvių rimtai pasijudins rudens ir žiemos sezonais, savo lietuviškoje veikloje vieningai pasireikš lietuviškais darbais naudai mūsų kolonijos lietuvių visuomenės.

“AL” Rep. VMK

### Artėja Labai Svarbi Konferencija

ALT. Chicago skyrius, šį mėn. 12 d. Lietuvių Auditorijoje rengia metinę lietuvių organizacinių junginių konferenciją.

Visos draugijos, organizacijos, klubai bei politiniai junginiai, kuriems rūpi lietuvių tautos ir Lietuvos reikalai, jau iš anksto kviečiami tai dienai ruoštis, išrinkti savo delegatus, numatyti tam reikalui skirtus įnašus ir aptarti konferencijoje keltinus klausimus.

### Los Angeles, Calif.

#### Nori Steigt Muziejų

J. Nikunas jau per 40 metų rinko Lietuvos istoriją liečiančią medžiagą. Dirbdamas pastaruoju metu University of Cal. School of Medicine visas laisvas valandas skirdavo eksponatų iš Lietuvos praeities rinkimui, jų sistematizavimui.

Šiuo metu, pasitraukęs į poilsį savo Redlands, Cal. rezidencijoje, jis bandys tą savo seną svajonę — Lietuvos Muziejaus idėją įgyvendinti. Turėdamas nemenką patyrimą muziejiaus darbe, p. Nikunas tikisi pagalbos ir iš mokslo specialistų. Jo adresas yra: Nick A. Ostapp Lab Rt. 2, Box 553, Redlands, Cal.

### POTVINIS ANGLIJOS MIESTELY



LYNMOUTH, Anglija. — Dvylika žmonių prigėrė ir 39 nesurasti laike staiga pakilusio potvinio, šiame britų kurorto miestely. Vandenys sugriovė namus ir kitus pastatus.

## ALGIRDAS BRAZIS SAVO ŠIRDĮ PAKELIA NEW YORKAN

— Didžiuojasi, kad esu lietuvis ir džiaugiuosi, kad turėsiu progos lietuviams padėti, o ypač tiems, kuriems šiuo metu ta pagalba yra pati reikalingiausia, — pareiškė Metropolitan Operos solistas Algirdas Brazis. Jis buvo ką tik sugrįžęs iš savo gastrolių kelionės, sukuręs apie 6 tūkstančius mylių su operos kolektyvu, kuris po visą Ameriką turėjo 83 spektaklius. Dar su degančiais išpuščiais jis čia sugrįžo iš koncerto Čikagos Grand Parke ir Vyčių seimo Dayton'e. Tikrai dar šviežiais išpuščiais ir gana jaudinančiais: grįždamas, pakeliui, turėjo pergyventi automobilio katastrofą, kuriame keliavusieji vos per plauką išvengė nelaimės, bet ne plaukas nuo galvos jiems nukrito, nors iš paties automobilio vos skuteliai beliko.

— Tikrai turėjau laimę, — sako jis, pasakodamas nelaimės smulkmenas ir atskubėjęs čia pasifarti Didžiojo New Yorko vajaus reikalui. Komiteto Valdybos ir BALFo centro tarnautojų jau čia daug nudirbta, daug atlikta parengiamojo darbo. Jis domisi viskuo ir siūlo savo planus, kaip galima būtų sukelti kuo daugiausia pinigų. Jis tikrai susirūpinęs, ir jam per veidą perbėga šilta šypsena, kai kalbama, jog reiktų būtinai surinkti bent 10,000 dol.

— Jau treči metai Didysis New Yorkas bando šią sumą pasiekti, bet kažkur yra kažkas užburta, — primena BALFo reikalų vedėjas P. Minkūnas. Pasirodo, kad užpėretais metais iki tos sumos trūko tik 300 dol., o pernai 500, bet vis dėlto trūko. — Na, tai jau šiemet reikia būtinai pasitempti. Jei jau ne iš New Yorko, tai iš Čikagos, juk aš esu pusiau vienur, pusiau kitur, — sako vėl Brazis, kuris su savo balsu yra Metropolitan Operoje, o su širdimi — Čikagoje, kur gyvena jo žmona su trimis dukrelėmis.

Kad ir būdamas pakeliui tarp šių dviejų miestų ir labiausiai užsiėmęs savo dainavimo reikalais, Brazis mieliai sutiko darbuotis. Tuo metu, kai vieną labai karštą (tikrą new yorkinę) dieną BALFo centre posėdžiausios vietos organizacijų atstovai, Algirdas Brazis dainavo Central City, Colorado, operos spektaklyje. Tada teatro užkulisyje suskambėjo telefonas. Pakėlęs ra-

— Ąukštasis JAV komisaras Vokietijai W. J. Donnelly reikalauja paleisti bolševikų pagrobta Linšę. Jis taip pat pareiškė, kad sovietų nota yra nepatenkinanti.

— JAV kariuomenės min. Pace, grįžęs iš ilgos kelionės po Europą, pareiškė, kad Europos karinis stiprėjimas jam padarė gerą išpuđį.

geį, jis sužinojo, kad New Yorkas jį kviečia būti savo rudens vajaus pirmininku.

— Netrukus būsiu labai užimtas, bet skraidysiu lėktuvais, kad visur galėčiau spėti, o ypatingai mieliai dirbsiu BALFo vajui, — pakartoja jis dabar New Yorke, ką tada buvo pasakęs telefonu. Gyvendamas Čikagoje, jis turėjo progos susipažinti su lietuviams tremtiniais, ne vieną jų yra sušėpęs dar tuo metu, kai anas buvo Vokietijoje. O ir dabar neseniai tik ką atvykusiam tremtinui paaukojo savo kostiumą.

— Pamačiau, kad vos tik atvykęs, kol užsidirbs naujam, tai iš to savojo tikrai išaugo, tai ir tariau, tegul sveikas sau nešioja, kai užsidirbs — nusipirks geresnį. Bet, kai pagalvoju apie tuos Vokietijoje pasilikusius mūsų žmones, žinau, kad jie nei po mėnesio, nei kito nieko nenusipirks — jie nieko neuždirbs, būdami senelių prieglaudose ar džiovininkų sanatorijose. Lančiau Lietuvą 1938 m., kai tenai vyko K. Steponavičius su chorą “Pirmyn”. Mes tada dainavome, o aplinkui save matėme žmones patenkintais veidais ir laimingus. Kas gi galėjo pamanyti, kad likimas juos išvarys iš savo tėvynės ir po kitas žemes jiems lieps ieškotis prieglaudos? Žinoma, to niekas tada nepagalvojo. O dabar, kai girdžiu apie tuos senelius ir ligonius Vokietijoje, argi aš galiu atsakyti jiems padėti? Nemanau, kad tokių galėtų atsirasti New Yorko lietuvių tarpe. Todėl visus, ir senuosius ir naujakurius, kviečiu talkon, — sako Algirdas Brazis. Jūsų korespondentui, kad visa tai perduotų newyorkiečiams, ir jis su valdybos nariais dar šnekasi vajaus reikalais. Šu vicepirmininku kun. A. Račkauku tariasi pasimatyti ir eiti kartu kviešti chorų, solistų ir kalbėtojų, nes visko bus po truputį baigminėje programoje, kuri Lost Battalion salėje įvyks lapkričio mėn. 16 d.

## NEW HAVEN, CONN.

### Įvairios žinėlės iš Mūsų Padangės

Kadangi vietos korespondentė buvo užimta svarbiais reikalais tai praėjo labai svarbių žinių, kurios nebuvo aprašytos. Štai yra viena svarbi ir liūdina žinia, kuri palietė mūsų vietos ir apylinkės lietuvių ir svetimtaučius, tai netikėta mirtis jauno lietuviu Antano Zaromskio, kuris šių metų tarpu buvo su šeima persikėlęs gyventi į Hartfordą ir ten Hamilton Propeller Co buvo užėmęs svarbią pareigūno vietą.

Štai velionis nesijautė labai gerai anksti rytą ir išėjo į darbą. Atėjus pietų metu išėjo pietauti, vėliau vaistinėje staiga susirgo, nuvežus į ligoninę mirė. A. a. Antanas tikiai buvo 39 metų, bet negalėjom tikėtis, kad jis tiek metų turėjo, nes jo graži išvaizda, maloni šypsena ir nepaprastai malonus būdas kiekvieną jauną ir seną traukė savo link.

A. a. Antanas eidamas į gimnaziją ir komercijos kolegiją pasižymėjo nepaprastais gabumais, kaip vaidintojas, mėgo meną ir dalyvavo lietuviškoj scenoj su dideliais pasisekimais, vaidindamas įvairias roles sukeldamas juoko, ašarų ir misterijos publikos tarpe. Buvo išauklėtas gražioji lietuviškoji dvasioj — a. a. mamytės, tėvelio ir vartojo lietuvių kalbą taisyklingai.

Nors mūsų Antanas buvo pašarvotas Hartforde, bet skaitlingai vietos lietuvių aplankė jo karštą ir prisiminė jo gražus darbus, ir savo maldose prašė Viešpaties būti gailėstingam Antano sielai. Vietos koresponden-

## Sveikinimas Musų Tautos Patriarchui Prof. Mykolui Biržiškai, Kurs Sulaukė 70 Metų

WORCESTER, MASS.

Rugsėjo 24, 1952

Prof. Mykolui Biržiškai  
Miela Profesoriau!

Mes su patitenkimu prisimename Jūsų atliktus didelius darbus Lietuvių Tautai. Tamsta visados buvai ir tebesi pirmuose kovotojų eilėse Lietuvos laisvei atgauti ir jai išaugoti, persekiojimų ir net kalėjimo. Tamsta visą energiją ir gabumus atidavei lietuvių ugdymui, rašydamas straipsnius į laikraščius įvairiomis kalbomis, leidamas ir redaguodamas laikraščius, auklėdamas bei mokslindamas jaunąją kartą steigdamas ir dalyvaudamas įvairiose organizacijose, rašydamas vadovėlius ir mokslinius veikalus. Be jūsų neapsiejo nė vienas svarbesnis žygis Lietuvių Tautos laisvei atgauti bei nepriklausomybei stiprinti. Tamsta — aktyvus Vilniaus Seimo dalyvis, nepriklausomybės Akto signataras, Pirmojo Ministrų kabineto švietimo ministras, Lietuvių-Lenkų Suvalkuose derybų dalyvis, pirmosios lietuvių gimnazijos Lietuvoj Steigėjas, Universiteto rektorius ir t.t. Jūsų darbai lietuvių literatūros istorijos srity visiems laikams pasiliks stambu įnašu į Lietuvos mokslą. Jūsų vardas stambiomis raidėmis bus įrašytas Lietuvos istorijos lapuose ir pasiliks kaip pavvyzdys pasišventimo ir neišsemiamas energijos būsimoms kartoms.

Worcester, Mass. ALT. Sandaros 16-toji kuopa sveikina miela Profesorių 70-ties metų sukakties proga ir linkime daug sveikatos ir pasiryžimo dirbti tą mūsų tautai naudingą darbą

### IS PLB. VEIKLOS

— Toronte įvyko antibolševikinis, ABN. suruoštas, mitingas, kuriam vadovavo lietuvis, dr. Kaškelis.

— Chicagoje taip pat įvyko antibolševikinis mitingas, kuriam lietuvių taip pat aktyviai dalyvavo.

## NEW HAVEN, CONN.

tė, draugai ir draugės reiškia gilią užuojautą velionio žmonai Julei Zaromskienei, suneliui Alen, tėveliui Stasiui Zaromskui ir broliams Juozui ir Kaziu, taipgi kitiems giminėms liūdesiu valandoje, mūsų brangios atminties Antano sielai už jo nuopelnus lietuvių labai mes meldžiam Gerojo Dievo jam suteikti Amžiną atilsį Dangaus karalystėje.

### BALFo Bei Šalpos Fondo Valdyba

Nekurie vietos lietuvių pradeda įdomauti ar mūsų kolonijoje veikia BALFo skyrius, kuris praityje rūpinosi tremtiniais. Malonu yra pranešti visų mūsų geros širdies lietuvių žiniui, kurie praityje taip gausiai pasidarbavo dėl labo BALFo ir sukėlė gausias aukas pinigines ir r?bų bei gerybių kiekį. Visgi mūsų tarpe BALFo skyrius yra ir bus ir veiks kol tik tai ras tremtinių, kurie reikalauš mūsų pagalbos.

Dėl šių metų BALFo bei šalpos fondo valdyba sudaro sekantis: pirm., M. Jokubaitė; Vice Pirm., Aug. Ramanauskas; Fin. rašt., A. Leikus; Prot. rašt., A. Gruzdy; Ižd., M. Ramanauskienė; Iždo globėjai, J. Šilkienė ir S. Krvelis.

Valdyba permatė jau pravedimą kviešti visus šios kolonijos lietuvius ir lietuvaiteis tapti šio skyriaus nariais sumokant tik tai \$1.00 į metus.

Su spalio mėnesio pradžia pradėsim rinkliavą, piniginę ir rūbų mūsų kolonijoj.

Taipgi mūsų kolonijoj jau ir padaryta pradžia užlaikyti nors vieną mokinį vasario 16 mokyk-

dar daug metų. Mes drauge su jumis šventai tikime, kad greit sulauksime tos dienos, kada vėl Lietuva atgaus laisvę ir kad Tamsta ir daugelis mūsų vėl galėsime grįžti į laisvą Tėvynę, norėdami sudaryti palankesnes sąlygas darbiui. Šia proga siunčiame \$101.50 (\$25. paskyrė ALT. Sandaros 16-toji kuopa, o likusius surinko Sandaros narys Juozas Šalaviejus tarp narių ir Worcesterio lietuvių visuomenės).

Dar kartą linkime jums ir šeimai geros sveikatos ir ilgiausių metų.

ALT. Sandaros 16-toji kp. Juozas Pupka, pirm. Juozas Krasinkas, sekr. K. Zurlis, Iždin. J. K. Šalaviejus, veikiančios kom. narys AUKOTOJAI: ALT. Sandaros 16-tosios kp. \$25.

Aukojo \$10.00 Juozas ir Kristina Šalaviejus.

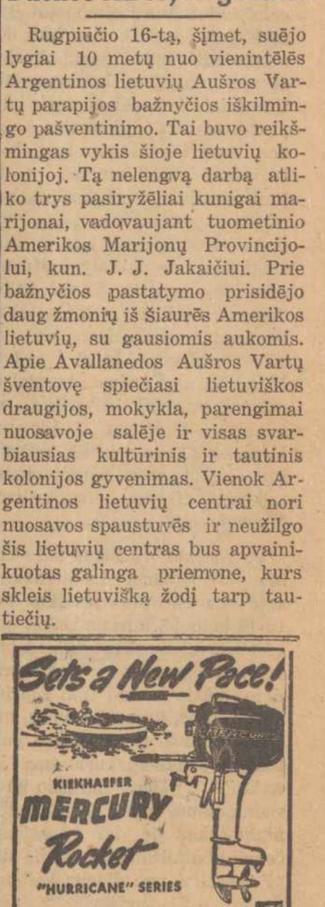
Aukojo \$5.00: Kazimieras J. Vaitiekus.

Aukojo \$2.00: J. Ridikas, M. Raškauskas, J. Matijošaitis, D. Glodas, Geras Lietuvis, B. Mudienas ir J. Jankauskas.

Aukojo \$1.00: Fel. Skliutas, Leo. Jablonskis, K. Budinavičia, St. Stankevičia, P. Janulevičia, Fel. Dambrauskas, J. Skriniskas, J. Pupka, J. Šipuliauskas, A. Jonys, J. Svikla, V. Tamulevičia, M. Žemaitaitis, Ant. Jasiūnas, J. Mickevičius, P. Kraunelis, V. Menkelūnas, Alf. Stramkauskas, M. M. Weiksner, Vyt. Ruktytis, A. Jokubauskas, J. Salasevičius, J. Krasinkas, J. Alyta, K. Šimkonis, Br. Leonavičius, P. Babickas, J. Tareila, J. Taraila, J. Baravikas, J. Zalieckas, V. Žuromskas, K. Džiaugys, Step. Butkus, Ant. Tamkus, Pr. Dapkus, J. Romonas, J. Dapkus, pastarieji 4 lietuviai iš Gilbertville, Mass.: Louise Sprendziūnas, J. Babrauskas, Sim. Žukauskas, Leo. Venckus, Jer. Žakaitis, po 50c: Jok. Ruktytis, Vin. Balseys, B. A. Bakutis, J. Ganis, V. Barisas, Br. Glodis, J. Burdulis, Br. Daumantas, And. Urbanavičius, J. Skliutas ir St. Bartašius.

**Buenos Aires, Argentina**  
Rugpjūčio 16-tą, šįmet, suėjo lygiai 10 metų nuo vienintėlės Argentinos lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčios iškilmingo pašventinimo. Tai buvo reikšmingas vykis šioje lietuvių kolonijoj. Tą nelengvą darbą atliko trys pasiryžėliai kunigai marjonai, vadovaujant tuometinio Amerikos Marijonų Provincijolui, kun. J. J. Jakaičiui. Prie bažnyčios pastatymo prisidėjo daug žmonių iš šiaurės Amerikos lietuvių, su gausiomis aukomis. Apie Avallanedos Aušros Vartų šventovę spiečiasi lietuviškos draugijos, mokykla, parengimai nuosavoje salėje ir visas svarbiausias kultūrinis ir tautinis kolonijos gyvenimas. Vienok Argentinos lietuvių centrai nori nuosavos spaustuvės ir neužilgo šis lietuvių centras bus apvainkuotas galinga priemone, kurs skleis lietuvišką žodį tarp tautiečių.

## Sets a New Pace!



loje, tą pradžia padarė valdybos nariai. Jei atsirastų norinčių prisidėti prie šio taip naudingo darbo širdingai kviečiam prisidėti. M.

**AMERIKOS LIETUVIS**  
 The American Lithuanian Weekly published every Saturday by  
 Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S. \$3.00	in Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00	Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$1.50	One Half Year \$2.00

Single Copies 10 cents  
 Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savitinis laikraštis, išleista šeštadieniais, leidėja  
 Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Motinė Prenumerata: A. V. \$3.00	Užsienio - Kanadoje \$4.00
Dviem Metam \$5.00	Dviem Metam \$6.00
Pusai Metui \$1.50	Pusai Metui \$2.00

Prenumeratos pradžia skaitomi nuo uždarymo dienos. Prenumerata  
 turi būt apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 23, 1914, at the Post  
 Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

# Mūsų Dienų Ivykiai

## Politinė "Etika" Ir Politikierių Morala; Ginčai Krikščionių; Pasaulio Lietuviai Ir Mes Amerikiečiai

RINKIMŲ politika kasdieną darosi įdomesnė ir "karštesnė". Demokratai užpuolė republikonų kandidatą ir Vice-Prezidentus, Sen. Nixon, ne etiškai ir morališkai pasielgusį — priėmusį draugų fondo pinigų \$13,000; demokratai tikėjosi pasidaryti politinio kapitalo iš Nixon "skandalo". Demokratai manė, kad iškeldami Nixono fondo gautus pinigus įrodys balsuotojams, kad republikonai tiek pat korupcijos paskendę kai demokratai.

Sen. Nixon išdavė visuomenei savo ne etiško elgesio ir pinigų gautų nuo jo draugų "sąskaitą" ir paaiškinimą, jis parodė, kad jo kolegos sudėjo pinigų laisva valia ir paskelbė jų vardus, nurodė fondo pinigų išleidimo tikslus. Žodžiu, jis davė atskaitą ir pareikalavo, kad demokratų vadai duotų atskaitą iš turimų tokių fondų, pavz., Gub. Stevenson ir kiti. Dabar teks demokratų vadams parodyti savo politinę "etiką" ir politinį moralą.

Bet kai šis demokratų iškeltas Nixono "skandalas" išryškėjo, tardymas demokratų korupcijos Washingtono iškėlė naują demokratų korupcijos skandalą! Žemės ūkio ministerijos sandeliuose globojamų valdžios supirkty jāvų, kurių dalis sumoje 10 ml. dolerių "išgaravo kai komparas", taip sako Sen. Ellender demokratas tardymo komisijos narys. Atrodo, kad republikonų "korupcija" nepalyginama su demokratų korupcija. Skirtumas tame, kad republikonų vadai ima pinigų nuo savo draugų politiniams reikalams, demokratai ima nuo draugų ir piliečių mokėstimis sumokėtų valdžiai. Palyginus korupciją vienu ir kitų gauname rezultatus, kurie rodo, kad demokratai nukonkuravo republikonus korupcijoje.

## Krikščionių Ginčai, Griovimas Kristaus Bažnyčios

Amerikos ir Europos spaudoje eina ginčai Kristaus bažnyčios valdovų — dvasiškių. Katalikai uždarinėja protestonų bažnyčias katalikų kraštuose, pavz., Italijoje, Ispanijoje ir Lotynų Amerikoje. Protestonai Kristaus bažnyčios vadai protestuoja, smerkia romiškos bažnyčios saulybes ir griovimą Kristaus bažnyčios.

Mes iš šalies bežiūrėdami į Kristaus bažnyčios vadų ir kitų krikščionių naująjį "karą" stebiamės. Susidaro įspūdis, kad katalikų dvasiškija jaučia pavojų protestonų dvasiškių įtakos katalikiškuose kraštuose, todėl katalikiškųjų kraštų valdžia ir policija pildydama romiškos katalikų bažnyčios įsakymus uždardžia protestonams krikščionims turėti Kristaus bažnyčią katalikiškuose kraštuose. Ir kas bus kuomet protestonų kraštuose bus uždardomos katalikų bažnyčios? Aišku, naujas krikščionių religinis karas kai praeityje buvo tęsiamas per 30 metų Europoje.

Todel kyla klausimas: ar krikščionių bažnyčia dvasiškių monopolis ar ne? Ir kai į šį karą įsijungs, valdžios protestonų ir katalikų kraštų, tuomet susilauksime naujos anarchijos "juodame" internaciale, kuri gal bus aršesnė už raudonojo internacionalo anarchiją vykdoma pasaulyje. Krikščionys, Kristaus bažnyčia nukentės, o viršminėtų internacionalų — politinio ir religinio vadai įvėl į anarchiją budhistus, mahometanus ir kitų sektų religinius "legionierius", tuomet sulauksime pasaulio civilizacijos pabaigos! O mes ligi šiol džiugavome ir didžiavomės krikščioniška civilizacija, tačiau besididžiavodami susilaukėme religinės, politinės ir moralinės anarchijos! kuri viešpatuoja valstybėse ir Kristaus bažnyčioje. Neabejojame, kad "dėdė" Stalinas mokės išnaudoti.

## Pasaulio Lietuviai Ir Mes Amerikiečiai

Vienintelis sąmoningas, vertingas mūsų VLIKo žygis mūsų tautos žmonių gerovei, tai jo iškelta iniciatyva įkurti pasaulio lietuvių bendruomenę. Jei VLIKas niekas daugiau nebūtų padaręs (o mes žinome, kad mažai ką gera yra padaręs — aut.), tai ši iniciatyva įkurdinimo pasaulio lietuvių bendruomenės verta VLIKo palaikymu. Kiekvienas mūsų išeivijos sąmoningas lietuvis žino, kad Pasaulio Liet. Bendruomenė tiek mūsų tautai svarbi, reikšminga, kai dr. J. Basanavičiaus istorinė "Aušra" ir dr. V. Kudirkos "Varpas".

Mūsų liaudis nesuprato "Aušros" ir "Varpo" tikslų, vertės anais mūsų tautos marumo laikais. Visgi, jei ne "Aušra" ir "Varpas", vėliaus "Tėvynės Sargas", lietuviai senai būtų tapę rusais ir lenkais, vargiai mūsų tauta būtų atgijusi ir išlikusi ligi šiai dienai, pasiekusi laisvės ir nepriklausomybės 1918 m. Dabar tokią svarbą ir reikšmę turi PLB., bet dauguma mūsų žmonių ir vadų nesupranta PLB-nės svarbos ir reikšmės šiame momente, gal ateityje supras, bet gal pervėlai supratimo pasieks ir labai apgalvestaus ateityje.

Trumparegis žmogus kiaušinio svarbą nežino kaip maisto vieną porciją — skanų kasnelį. Bet sąmoningas žmogus žino, kad kiaušinio reikšmė ir svarba didesnė keleriopai, nes iš kiaušinio išsirituliuoja viščiukas, užauga višta ir deda kiaušinius! Duoda pulkus vištų žmogui. Taip yra ir su lietuvių bendruomenės idėja, kurios svarbos nesupranta dauguma mūsų žmonių ir spaudos organų vadai, visuomenininkai, nes jie žiūri į lietuviškąją bendruomenę taip kai trumparegis žmogus į kiaušinį, nemato lietuviškoje bendruomenėje keleriopos svarbos, reikšmės ir naudos mūsų

## SVIETO LYGINTOJAI

**Marksinis Socializmas Politškai Ir Socialiai Žmonių Apgaulybė. Leninas Melo Ir Apgaulybės Būdais Nuvertė Karenskio Vyriausybę, Rusus Padarė Politiniais Ir Socialiais Vergais.**

RUSIJOS marksistiniai socialistai su Karenskiu ir Miliukovu priešakyje nuvertė Caro valdžią revoliucijos būdu. Rusiškoji revoliucija baigėsi politine anarchija! Marksistai nesutarė, o kai Leninas ir Trockis grįžo į Rusiją, jų tikslas buvo įvykdyti naują revoliuciją — nuversti marksistų valdžią. O Leninas buvo Karl Markso socializme, tikriau sakant, komunizme labiau įdoktrinuotas negu jo oponentai — Karenskis ir Miliukovas bei kiti, Leninas žiūrėjo į juos kai būsimus jo oponentus. Žinodamas, kad marksistiniam rusų socializme viešpatuoja politinė anarchija, Leninas ilgai nelaukė, jis ėmėsi žygių pasinaudoti proga anarchijos, išpildyti jo pažadus Kaizerio karvėdžiams, kurie Lenina ir Trocki atgabeno pavandeniniu laivu į Kronštata, brangiai jam užmokėjo už jo pažadėtą konspiraciją.

Kiek Leninas gavo vokiško aukso niekas nežino ir nežinos, bet faktas neginčijamas, kad Leninas ir Trockis, marksistiniai socialistai, buvo nuvertė vokiečių ir išsodinti prie Petrapilio tikslu įvykdyti naują revoliuciją, nuversti marksistų valdžią, ištraukti Rusiją iš karo prieš vokiečius. Leninas įvykdė konspiraciją, nuvertė rusų revoliucijos pastatytą valdžią — Karenskio ir Miliukovo vadovaujamą, išvaikė rusų Dumą — Parlamentą, paėmė valdžią ir savo rankas. Nuo to laiko prasidėjo marksistinis teroras Rusijoje.

Leninas patraukė daugumą marksistinių socialistų į savo pusę, jis pažadėjo rusams taiką, mažžemiams ir bežemiams valstiečiams žemę, o miesto proletariatui "žemės rojų"! Jo melas ir apgaulybė davė jam daugumą pasekėjų rusų liaudyje, kariuomenėje ir socialistų partijoje. Iš tos jo pergalės iškilo žodis "bolševik", kuris neva sudarė "daugumą". Leninas pasiekė valdžios išpildė savo pažadus vokiečiams, vokiečių sąlygomis pasirašė "taikos" sutartį su Vokietija Lietuvių Brastoje — Brest Litovski mieste. Deja, po pasirašymo taikos sutarties su Vokietija, Rusija taikos nesulaukė. Priešingai, civilis karas ėjo Rusijoje per kelėtą metų ligi Lenino valdžia sugaudė ir sušaudė bei įkalino visus leniniškam režimui nepalankius rusus socialistus ir buržujus. Milijonai rusų žuvo, kiti mirė badu laike politinės ir ekonominės anarchijos Rusijoje. Rusija tapo pirmoji komunistinė valstybė pasaulyje, nors Karl Marx sakė, kad komunizmas Rusijoje neįmanomas, jokių būdu neįgyvendinamas.

Karl Marx ir kiti vakarų Europos marksistiniai socialistai teigė, kad komunizmas įmanomas tik tai kultūringuose ir industriniuose kraštuose turinčiuose išvystytą ūkio pramonę ligi aukšto laipsnio. Tik tai rusų gausius anarchistas, Alex. Bakuninas, buvo kitokios nuomonės: Bakuninas teigė, kad marksistinis socializmas galimas tik tai tokiuose kraštuose kai Rusija, o Marx teigė, kad komunizmas Rusijoje neįmanomas, nes Rusija ūkio kraštus, nekultūringas, neindustrinius, dauguma rusų beraščiai, tamšūs žmonės, apie socializmą jokio supratimo neturi. Deja, laikas parodė, kad Bakuninas ir vėliau Leninas geriau suprato negu Marksas, ir jo bendrieji perspektyvai komunizmo Rusijoje.

mirštančiai, nykstančiai lietuviškai išeivijai, mirštančiai mūsų lietuviškai spaudai. O bendruomenėje glūdi mūsų išeivijos viltis tautinės gyvybės, išlaikymo lietuviškos spaudos, visko kas yra lietuviška ir per lietuvišką bendruomenę siekiama kaip per "Aušrą" ir "Varpą" mūsų senai tėvynei Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės,

Aišku, kad kultūringųjų kraštų žmonės sunkiau buvo melu ir apgaulybė įtikinami negu rusai beraščiai. Leninas, kaip jo pirmtakūnas, Bakuninas, žinojo, kad marksistinis socializmas kupinas kontradikcijų, melo ir apgaulybų. Todėl šie rusai, nors buvo marksistiniai socialistai, visgi nesutapo su Markso ir kitų marksistų samprotavimais, rusai marksistinio socializmo propagatoriai buvo geresni marksistai už vakarų Europos marksistus. Jie žinojo, kad Vokietija, Britanija ir Amerika, kultūringi industriališki kraštai niekad nepriims marksizmo, nes jie žino, kad marksistinis socializmas FKCIJA! Su realybe nesuderinamas, o Rusija tam sus kraštas, ūkiškas, rusiškas proletariatas mieste ir ūkyje iškės į marksistinio socializmo pažadus "žemės rojus", priims marksizmą, nes rusai nemato melo ir apgaulybės marksistiniam socializme. Nenuostabu tai, kad Leninas praktikūdamas marksistinį socializmą Rusijoje įkurdino komunizmą MELO ir Apgaulybės pažadais, sukurė dinamiškąją kompartiją, kuri teroru valdė ir tebevaldo Rusiją ir kitus kraštus per kompartiją.

Konspiracijomis komunizmas labai daug laimėjo; bet rusiškas proletariatas viską pralaimėjo. Ir kai Leninas mirė, jo vietą užėmė Jozef Džugašvili, gruzinas Stalinu pasivadinęs. Marksistinis socializmas keleriopai buvo "reformuojamas" ligi jos tapo stalinizmu. Dabar Rusijoje marksistinio socializmo tikslai vardas tebeliko, praktikoje, rusiškas kompartijos rėdas labiau panašus į Hegeliškos valstybės rėdą negu į marksistinio socializmo. Dabarties stalinizmas yra tuo kuo buvo Hitlerizmas Vokietijoje, fašizmas Italijoje. Ir jei atyžčiau pažvelgsime į rusiškąjį komunizmą mes matysime jame daugiau rusiško nacionalizmo negu marksistinio tarptautiškumo. Kompartija tapo rusų imperializmo įrankis, imperialistinės politikos propagandos, espionažo ir sabotažo agentūra viso pasaulio kraštuose. Komunizmas dabar rusų nacionalfašizmas! Kurio imperialistiniai tikslai, grandioziški planai užkariavimui kitų kraštų didesni už Cariškos Rusijos imperialistų. Šie faktai neginčijami.

Ir Lenino valdžia nebuvo marksistinio tarptautiškumo, priešingai, Leninas pasiekęs Rusiją sakė: "Aš pripažįstu visoms rusų valdytoms tautos politinę ir kultūrinę laisvę ir nepriklausomybę, aš esu priešas rusų imperializmo". Jis taip kalbėjo siekdamas nuvertimo socialdemokratų valdžios, plėtodamas politinę anarchiją Rusijoje, bet kai jis pasiekė tikslą — valdymo Rusijoje, tuomet jis ir Trockis rūpinosi suorganizuoti ir apginkluoti raudonąją armiją, pasiuntė ją į pabalčio kraštus — Estiją, Latviją ir Lietuvą bei Lenkiją. Leninas neigė ir Ukrainos nepriklausomybę Hetmano Petluros kuriamą, jis padėjo Ukrainos komunistams griauti ukrainiečių nepriklausomybės žygius. Leninas ir jo užsienių politikos komisasas, Čičerinas, pasirašė taikos sutartis ir pripažino pabalčio tautų nepriklausomybes, kuomet raudonoji armija buvo nugalėta pabaltijo kraštuose.

Deja, Leninas tapo padėtas po velėna. Jis nemirė natūrališkai mirčia — sako Leonas Trockis — jis mirė nuodinamas. Kai Stalinas tapo Rusijos valdovas Trockis išbėgo į Turkiją, kiti leninistai nesutapę su stalinistais buvo įkalinti ir sušaudyti. Konspiracijomis buvo vykdomas

mirštančiai, nykstančiai lietuviškai išeivijai, mirštančiai mūsų lietuviškai spaudai. O bendruomenėje glūdi mūsų išeivijos viltis tautinės gyvybės, išlaikymo lietuviškos spaudos, visko kas yra lietuviška ir per lietuvišką bendruomenę siekiama kaip per "Aušrą" ir "Varpą" mūsų senai tėvynei Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės,

mirštančiai, nykstančiai lietuviškai išeivijai, mirštančiai mūsų lietuviškai spaudai. O bendruomenėje glūdi mūsų išeivijos viltis tautinės gyvybės, išlaikymo lietuviškos spaudos, visko kas yra lietuviška ir per lietuvišką bendruomenę siekiama kaip per "Aušrą" ir "Varpą" mūsų senai tėvynei Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės,

## SEKANČIO PREZIDENTO UŽSIENŲ POLITIKA

Dažnai europiečiai stebėdavo, kad girdi, amerikiečių užsienių politika per daug jau esanti permaininga. Jiems vis užkliūdavo tas nelaimingas faktas, kad po Pirmojo Pasaulinio Karo Prezidentas Wilsonas dirigavęs taiką sutartį, tautos buvo priverstos atsisakyti nuo Tautų Sąjungos rėmimo ir joje dalyvavimo. Jie priekaištavo, kaip po Antrojo Pasaulinio Karo mes galėjom taip naiviai ir beatodairiškai demobilizuotis ir viską pametę, net strategines pasaulio vietas skubintis namo. Jie šnabzdasi, jog ko gero po sekančių rinkimų, naujosios administracijos ir prezidento būsimoji politika gali atitraukti Ameriką iš vadovaujančios pasaulyje rolės ginant savę ir visą laisvą pasaulį nuo grėsiančios agresijos.

Jie turi pagrindo bijoti, ar ne? Tačiau neseniai praėjusios partijų prezidentų kandidatams nominuoti konvencijos mums įrodė, kad Amerika yra tikrai nusistaciusi už dabartinį savo kursą tarptautinėje politikoje, ir kad izoliacionizmas tėra tik silpna kai kurios mažos grupelės žmonių idėja. Rašydami mūsų gausingiems draugams ir bičiuliams užsienyje mes jiems galime užtikrinti, kad konvencijos parodė, kad gen. Eisenhowerio ir Stevensonso nominavimas reiškia, kad Vakarų Sąjunga bus tik stiprinama ir jungiama.

Gen. Dwight D. Eisenhowerio, republikono kandidato, nuomonė Europos atžvilgiu yra gerai žinoma. Jis buvo vienas iš amerikiečių vadų kurie pradėjo Vakarų susivienijimą. Jis ne kartą yra išsireiškęs, kad ūkinis pajėgumas yra būtinas norint būti stipriems ir kariškai, kas šiuo metu yra būtina. Visai prieš republikonų partijos konvenciją Eisenhoweris yra pareiškęs "NATO" ir Europos ūkinis atsaitymas yra tikrieji laidai kovoję prieš komunizmą. Jie turi būti remiami kiek išgalint. . ."

Demokratų kandidato gubernatoriaus Adlai Stevensonso nuomonė yra kiek mažiau žinoma. Neseniai viename "interview"

jis pastebėjo, "jokių būdu nenorėčiau sutikti su nuomone jog Amerika tebėra neapsisprendusi. Mūsų pokarinės politikos tešimas priešinantis sovietų spaudimui yra tikriausias ir viltinčiausias būdas užtikrinti tautinį saugumą ir taiką". Savo pirmoje spaudos konferencijoje jį išrinkus Stevensonas pasakė "Aš manau, kad generolo Eisenhowerio nuomonė Vakarų Europos atžvilgiu yra visai aiški. Šiuo reikalu mudu visai sutinkam. Tikiuosi, kad kampanijos metu nei vienas iš mūsų neprasitars to, kas galėtų sumažinti mūsų sąjungininkų pasitikėjimą mumis ir jų pasišventimą bendrajam reikalui".

Todėl tai, Europa gali laukti ateinančių rinkimų be baimės. Taip pat ir Amerika. Tokia yra bendra spaudos nuomonė, taip pat ir politikų, kad abi partijos patiekė geriausias galimas kandidatus. "The New York Times" savo nuomonę išreiškia sekančiai — "Adlai Stevensonso ir Dwight Eisenhowerio kampanija reikia tikėtis daugiau negu bet kada keliolikos metų bėgyje įsitvirtins tikrai populiaria, demokratine vyriausybe".

Arba kaip kad Londono "Times" mano, "Vėl tie pasitikėję Jungtinėmis Valstybėmis juokiasi paskutiniai. Palikdami nuspręsti tautai abi Amerikos politinės partijos iš savo eilių išsirinko geriausias kandidatus. Balsuotojai negali norėti nieko geresnio.

Rašydami Europon ir mes būtinai turime pasidžiaugti šiomis geromis naujienomis. Amerika, konvencijų sistemos būdu, išsirinko pačius geriausias žmones. Visi sutinka, kad kuris kandidatas ir bebūtų išrinktas amerikiečiai turės garbingą ir inteligentišką keturiems metams vadą. Abu, nors kiek ginčydami, mieši dėl vidaus politikos kai kurių klausimų, pilnai sutinka dėl užsienių politikos kurso. Jie abu pasižada kad Amerika pasiliks ir toliau laisvojo pasaulio vadu kovoję prieš grėsiančią agresiją.

## KOVOJA PRIES MALARIJĄ SU JUNGT. TAUTŲ PAGELBA



Prieš tris metus, Čiengmate, šiaurinėje Tailandijoje, 60 - 70 nuosimtis gyventojų nukentėjo nuo malarijos. Vienok dabar su Jungtinių Tautų Pasaulio Sveikatos organizacija (WHO) taipgi Jungt. Tautų Tarptautinio Vaikų Fondo (UNICEF) Tailandas veikia prašalino tą žudytoją ligą iš savo krašto.

komunizmas, melu ir apgaulybėmis. Todėl nenuostabu, kad Trockis išvykęs iš Rusijos pasisakė apie Stalinišką ir kitas politines konspiracijas ir apie Lenino nenatūrališką mirtį, bet Trockis nerado ramybės Turkijoje ir visoje Europoje, stalinikai sekė jį, siekė jo sunaikinimo Trockis atsidūrė Meksikoje ir tenai tapo nužudytas. Tokia marksistų politinės ir socialinės anarchijos istorija Rusijoje. Žodžiu, staliniškas komunizmas, tapo negirdėtu teroru pasaulyje, jo vidaus ir užsienių politika paremta konspiracijomis, apgaulybėmis ir melu. Šią tikrovę šiandiena žino vakarų civilizuo to pasaulio vadai ir žmonės, nes jiems teko patirti pereito pasaulinio karo metais ir pokariniais metais. (Bus daugiau)

— Minėdami "stalininę geležinkelinių dieną", ir Lietuvos geležinkelininkai buvo suvaryti Vilniuje, Vingio parke, į "iškilmingą posėdį", kur jiems buvo įteikta raud. vėliava, pravaryti per masines vaikštynes, o galiausiai Jaunimo stadione buvo suruoštos "Lietuvos geležinkelininko" (laikraščio) garbei krepšinio varžybos. Pasirodo, geležinkelininkų soc. lenktnybe Lietuvos geležinkelininkai "iškovojo 1-ją vietą", dėl to buo pasveikinti Sov. S-gos susis. ministerio Beščevo ir polit. valdybos viršininko Čumačenkos. Ir tarp pačių geležinkelininkų daug yra rusų. Dabar geležinkelininkai turi dėvėti uniformą, primenančią enkavėdistų uniformas.

# MORKUS SUPERBUS, - ROMOS PREFEKTA

(Iš Anglų Kalbos Išvertė J. BUTKEVIČIUS)

(Tąsą iš pereito numerio)

Prefektas Morkus, niekuomet neprisiminė to kio laiko, kad praėity, vien nuo paprasto, kasdieninio savo darbo, jis būtų buvęs taip labai pavargęs, kaip dabar. Jis bandė visais jam galimais būdais, prašalinti sau iš minčių tą poros krūpčiojančių mėlynųjų akių, ir švelnaus, angeliško veido paveikslą, kuris tikrenybėje, jam atrodė toks nuostabiai gražus, tarsi iš dramblio kaulo, geriausio dalininko jis būtų buvęs padirbtas!

X X X

Vieno popiečio vidury, jis apsisiautė plačiu, tamsiu apsiaustu, gerai po juo paslėpdamas ant pečių esančią valstybinę savo, kaip prefekto tuniką, kad niekas jo gerai nebegalėtų pažinti, ir išėjo pėsčias ton vieton, kurioje jis ir Valerija tapo užpulti, turėdamas viltį, kad jis galės ją ten sutikti.

Nuobodžiai praslinko daugiau negu keliolika minučių laiko, o ji vis ten dar nepasirodė. Jis gana aiškiai žinojo tai, kad čia jo pasirodymas ir ko tai lūkuriavimas, padarys nemažą spekuliaciją tu vyrų būrio tarpė, kurie čia pat stovėjo, kitoje pusėje, gatvės kertėje. Todėl atsargiai saugodamasis, jis nuolatiniai vis vaikštinėjo aplinkui, kad taip greitai nebūtų pastebėtas.

Pagaliau, jis paleido nelabai paklusnias savo kojas namų linkui. Dėl šio savo nepasisekimo, jis įpuolė nusiminiman. . . Tuscia beviltis, tarsi geležinės replės, suspaudė jojo sielą, kai sugrįžus jam savo rūmuosna, jo mintys iš naujo pakartojo dvasinę jojo pereitosios nakties kovą, jo širdyje ir sieloje.

Sekantis popietis, ir vėl jį atrado toje pačioje vietoje, tik dar su didesniu jo mintyse pasiryžimu, pasiekti savo tikslą. Jeigu kartais jo nepastebėdama, Valerija pro šalį jo praėity, jis buvo pasiryžęs ją vardu pašaukti. Kasgi čia tokio? — Juk jis turėjo aiškų, pateisinantį reikalą, asmeniniai pasiteirauti pas ją, apie josios sveikatos stovį? Jo pasiryžimas, šį kartą betgi pasirodė esąs visai nebereikalingas, kai besirūpinančios jo akys, pamatė ją tiesiai priešakinį jo ateinančią.

Karštai porą ar trejetą žingsnių, jis pažengė pirmyn. Jo širdis kritinėje pradėjo smarkiai plakti. Staigus raudonumas smarkiai apdengė josios veidus, kai ji pamatė jį artyn prie jos besiantį nant. Kągi jis dabar jei pasakys, su ja susitikęs?

— Aš jau buvau beinas pas jus, asmeniniai pasiteirauti, apie Jūsų sveikatos stovį? Aš . . . Aš . . . — žingeidauju sužinoti, ar Jūs gerai sveikatoje jaučiatės?! — nedrąsiai užklausė Valerijos prefektas.

— Kad aš pati, irgi ne mažiau rūpinuosi sužinoti apie Jūsų Didenybę . . . — susijaudinusi, rūpestingai atsakė ji taip, — kad tas prefektas jos čia susitikimas, jei atrodė svarbiausias naturalis šiame pasauli atsitikęs jai įvykis! — Bet atleiskite man! — Visgi aš silpna mergaitė būdama, neišdrysau kviesti, Jūsų Didenybę, Romos Prefektą, čia atvykti manęs laukti?!

— Ar tai vien tik dėl to, kad manęs kaip Prefekto bijaisi? — rimtai paklausė jos Morkus.

— Visai ne! — nusišypsojusi atsakė jam Valerija. Bet jeigu aš būčiau Jus čia kvietusi, tai aš labai bijausi, kad mano čia buvimas, gali atnešti Jams ir labai nepageidaujamų vaisių. . .

Palengva, ramiai jiedu perėjo kiton gatvės pusėn, ir ji savo širdį pajuto lengvą gailėstį, kai Morkus linktelėjo jei "sudiev"! Tačiau netrukus ir vėl nemažai nusidžiaugė, kad ji pasižadėjo kitą popietį, ten toli už miesto, su juo išvažiuoti. . . Tačiau jis pats turėjo pavartoti visą turimą savo autoritetą, kol jis išgavo iš jos sutinkantį pasižadėjimą, kartu su ja važiuoti. Pagaliau jis prisipažino jai, kad žinąs slaptą, medžiuose esantį ten už miesto, mažą klonelį, kame jiedu abudu visiškai niekieno nebetrudgomi, laisvai galės pasikalbėti apie svarbius jų reikalus.

Visiškai iki šiol nebežinomas baimės jausmas, ūmai pripildė jojo širdį, kai sėkanti popietį, jis sustojo su savo vežimu palei ją pačią. Vos pora trejeta žmonių, tepaspėjo pastebėti, kai jiedu pro miesto vartus, išvažiuo į vakar dieną sutartą vietą.

Vos tik jie pasiekė tą mažą, upės pakrašty medžiais apaugusį klonelį, kaip prefektas nusiėmė nuo pečių savo apsiaustą, ir plačiai jį paskleidęs, patiesė ant žemės, ant pat upės krašto.

Valerija mandagiai jo pakviesta, atsėdė ant apsiausto; tačiau jis pats, likosi stovėti stačias, savo pečius irėmęs į medį, abi savo rankas pasibrūkęs sau po pažastėmis, atydziai betėmindamas Valeriją, kai pastaroji, kaž dėl ko, tingiai įmerkė vieną savo ranką upės vandeniui.

Per kurį tai laiką, jiedu abudu nieko nekaltėjo; tik linksmi paukštelių čiulbėsio aidai, ir betkančio upės vandens, monotoninis pliauskėjimas, kartas nuo karto, sudrumzdavo visuotiną gamtoje esančią tylą. . . Pagaliau, Valerija gana laukiamai, pažvelgė į jį, tuo duodama jam ženklą, kad jis pradėtų kalbėti. Dabar jų dviejų žvilgsniai susidūrė vienas su antru, ir jų dviejų mintys, be žodžių išreiškimo, davė vienas antram savo atsakymus.

— Valerija! — pagaliau sušuko Morkus, šalia jos atsėdęs ir simpatiška jį ranką į savąją paėmęs. — Valerija! — vėl staigiai pakartojo jis. Tačiau trumpam momentui, čia jis pats vėl susimaišė. — Čia yra taip daug svarbių dalykų, kuriuos aš trokštu dabar tau pasakyti. . . Paskiau,

jo žodžiai tarsi iš kibiro ūmai pabiro: — Valerija! — Tu nesupranti tai, kad aš tave myliu?! Aš žinau, kad aš nebeturiu teisės, tau pasakyti tai; tačiau aš nebegaliu taip ilgai vien mąstyti apie tave, ir savo žodžiais aiškiai tau neišreikšti tai. Ar visa gerai supratai, ką tau dabar pasakiau?

— Taip. Brangusis Morkau! — Aš visa dabar aiškiausiai suprantu. . . ! — paprastai, daug nesivaržydama, atsakė jam Valerija. Jo širdis smarkiai suvirpėjo, kai jis išgirdo, kaip pirmutiniu kartu, ji išdrįso ištarti jojo vardą. — Ir aš, nelaiminga, turiu prisipažinti, — Jūsų Didenybę myliu. . . ! Aš tai pajutau savo širdy, nuo pat pirmutinės su Jumis savo susitikimo dienos. Tačiau visa tai, yra be mažiausios vertės, nes yra visiškai negalimas dalykas! — Aš labai neišmintingai pasielgiau, kad sutikau su Jumis čia atvažiuoti. . . Aš visai ir nepamaščiau, kad tai galėtų čia taip atsitikti. . . ?! — Vargas man! Kodėl Jūsų Didenybę, man, nelaimingai, tai pasakėte?! — kalbėjo labai susijaudinusi Valerija.

Su didele pagarba, Morkus pakėlė jos ranką aukštin sau prie lūpų. — Nepalieskite jos! — sušuko ji. Ir jis pastebėjo, kai ūmai jos žydriose akyse sužibo didelės, tarsi perlai ašaros. . .

— Valerija! — sušuko jis, su pasikeitusiu savo balsu. — Pasakyk, man, kodėl aš tau negalėjau savo meilės prisipažinti? Juk argi tu esi sugėdinta mano meile?!

— O kodėl aš turėčiau būti sugėdinta Jūsų meile?! Oi, ne, niekuomet! — Aš nėsu sugėdinta, o tik visiškai beviltiška! Tik gerai pagalvokite, Mielasis Morkau, ir lengvai suprassite: — Aš esu vargšė, krikščionė mergaitė, o Jūs, Didis, Garbingasis Romos Prefektas! — Tas skiria mus, amžinai nepereinama siena. . . ! — garbingai atsakė jam Valerija.

Dabar jis aiškiai pamatė, kad ji pilnai supranta taip begaliniai skirtingą jų abiejų poziciją. Nemažai nepatenkintas, jis pažvelgė į aukštin saulutės spindulį srovę, bežaidžiančią tekančio upės vandens paviršiuje. Tuo tarpu, Valerija sėdėjo be mažiausio judesio, būdama labai giliai susimąsčiusi.

— Valerija! — Argi tavo tikėjimas į Kristų, jau tau taip daug reiškia? — rūpestingai pasiteiravo jis pas ją.

— Taip, Mielas Morkau! — Mano tikėjimas, tikrai man viską reiškia! — tvirtai atsakė jam krikščionė mergaitė. — Niekas man nebėra labiau brangesnis ir mylimesnis, už mano tikėjimą! Net ir tavo, Garbingasis Prefekte meilė, kurią aš jaučiu savo širdy, nėra man brangesnė už Jėzų Kristų, — mano Atpirkėją ir Išganytoją. . . — Jėzų Kristų, — aš tūkstantį kartų labiau myliu, negu Jus Morkau!

— Aš niekaip nebegaliu suprasti tai, kaip tai gali būti, kad tu taip labai pamylėjai tą Jėzų Kristų, — kurio tu nė savo akimis nematei? Pavyzdžiu, aš pats Jį ir savo akimis mačiau, o vis tik dėlto, dar pakol kas į Jį nebetikiu, — atsakė jam Morkus.

— Argi Jūs, Garbingasis Prefekte, tikrai Jėzų Kristų, savo akimis matėte?! — teiravosi ji, didžiausiu žingeidumu, ir šventa pagarba liepsnojančiomis savo akimis. — Jeigu tikrai yra taip, kaip sakote, — tai pasakykite man, silpnai ir vargingai krikščionei mergaitei, kur ir kaip Jūs galėjote Jį matyti? Juk Kristus niekuomet nebevyveno čia, Romoje?!

— Mano tėvas, — atydziai pradėjo savo pasakojimą Morkus, — kaip Romos cezario pavaldinys, tais laikais buvo pasiūstas į Palestiną, kaip po valdovs, valdyti vieną nedidelę Palestinos šalies Provinciją. Ten bebūdamas, — jis susipažino su mano motina, ir pagaliau ją vedė. Ten aš pats ir gimiau. Ji buvo izraelitė mergaitė, iš Galilėjos Provincijos, kurioje, kaip jūs vadinatė, ir Pats jūsų Mokytojas. — Jėzus Nazarėnas gimė ir augo. Aš vos tik atsimenu, tarsi per sapną, nes tuomet aš tebebuvo dar visai jaunas, kai Kristus vaikščiojo po visą Palestiną šali, mokydamas žmones, darydamas įvairiausius stebūklus, ir aiškindamas jiems Savo Mokslą. Atsimenu, kaip vieną dieną, aš linksmai žaidžiau kartu su kitais izraelitų vaikais, kai suvisu nesitikėtai Jėzus Nazarėnas prisistatė prieš mūsų būrelį, staiga Jis sustojo, kiek atsikvėpė, ir paskiau pradėjo kalbėti į žmones, kurių beregintį staiga gana daug ten susirinko. Kaipio vaikutis, aš tol vėržiausi ir lindau per žmonių minią, pakol nesiradau Jo prieky, pas Jį Patį. Aš žinau, kad tuomet aš buvau labai neatsargus, ir visai nesibijojau Jo elgesio, ar kokio nors manęs pabarimo. Kiekvienas Mokytojo — Jėzaus Nazarėno kalbos žodis, kurį tik Jis pasakė, buvo malonus, ugningas, ir giliausiai visus įtikinantis! Pagaliau, Jis pažvelgė į mane ir kūdikišku linksnumu, angeliškai man nusišypsojo. . . Aš taipogi Jam nesišypsojau, tikrai žinodamas, kad aš kito tokio asmens, taip malonaus, taip gero ir gailingio, taip dideliai visus mylinčio ir savin patraukinčio, — daugiau niekur kitur savo gyvenime nebematysiu. . . Jis uždėjo savo ranką ant mano galvos ir palaimino mane. Paskiau vienas žmogus iš minios, matomai, žydų Farizėjų rabinas, Jo ko tai užklausė, minėdamas, kokią tai ten cezariui priklausantį mokėstį; tačiau tuomet aš buvau dar labai jau-

## Kur maras viešpatauja

— Maskvos bolševikai užvarė jėga kazokus kasti Volgos-Dono kanalą. Net kolchosų ūkininkai buvo atitraukti nuo ūkio darbų ir su šūpeliais turėjo atlikti išvalymo darbus. Po to, kazokai turėjo pasiūsti padėkos laiškus "tėvui" Stalinui už vergijos darbus.

— Vokietijos sovietų zonoj net vaikai buvo išaukinti paroduoti ir sveikinti Staliną, Piecką ir kit. komunistų prievartininkus.

— Lenkijoje vyksta spartus senųjų komunistų naikinimas ir jaunųjų komunistų į aukštąsias vietas iškelimas. Mat, senieji komunistai nenorėjo, kad Lenkija būtų rusų apilėšama. Jau nieji iš dėkingumo leidžia rusams daryti, ką jie nori.

— Slovakijoje bolševikai įrengė 27 aerodromus. Slovakai ir toliau atkakliai kovoja dėl Slovakijos Nepriklausomybės.

— "Radjanska Ukraina" puola ukrainiečių literatūros istorikus už tai, kad jie neiškėlia ukrainiečių ir rusų tapatumo, kad nepamini Lenino ir Stalino įtakos ukrainiečių literatūrai.

— News Letter from behind the Iron Curtain" aprašo dabartinį gyvenimą Estijoje. Kaip ir visuose bolševikų okupuotuose kraštuose, taip ir Estijoje viešpatauja badas, drabužių stoka. Kainos nepaprastai aukštos. Pabėgti iš Estijos neįmanoma. Salsose gyventojai be specialaus leidimo visai negali judėti. Rusų eš Estijoje privežta labai daug, ne tik miestuose, bet ir kaimuose. Deportuoti eš ešų apie 100,000. 1949 m. buvo antrą kartą deportuoti tie estai, kurie 1945-47 m. laikotarpy buvo grįžę. Rusifikacija vykdoma planingai ir sparčiai. Daug ešų jaunuolių mokosi Rusijos gilumoje. Kiekvienas estas laukia karo, bet nejučia, kad Vakarai rimtai prieš komunizmą kovoja.

## Kur Galima Gauti Lietuviškų Atviručių

Gražių spalvotų lietuviškų atviručių su lietuvių ūkių svetimtaučiams HELP FREE LITHUANIA dabar galima gauti sekančiose vietose.

Chicagoj, Jonaičėio vaistinėj, 2735 W. 43 St. ir Nemuno Knygynė 3244 S. Halsted St.

Brooklyn, N. Y. Vienybės Raštinėj, 412 Bedford Ave. Gabijos Knygynė, ir pas Vukseļ Atletų Klube, 58 Marey Ave., So. Boston, Mass.

Radio valandos vedėjų Minkų knygynė, 502 Broadway.

Worcester, Mass. Skrinškio Ideal Pharmacy, 29 Kelly Sq. ir "Amerikos Lietuvio" raštinėj, 14 Vernon St.

Hartford, Conn. Sekys krautuvej 444 Broad St.

Waterbury, Conn. Tareilos vaistinėj, 826 Bank St. ir Strikulo krautuvej, 851 Bank St.

New Britain, Conn. Abečiūno krautuvej, 354 Park St.

Baltimore, Md. Fotografo W. Urbano knygynė, 749 Baltimore St. J. J.

## IŠ ABN. KOVOS

— Galutinai paaiškėjo rinkimų duomenys į Vokietijos Krašto tarybą. Pagal balsų daugumą išrinkti į tarybą yra šie: Pr. Zundė, Erd. Simonaitis, A. Giedraitis, kun. Keleris, Tėvas Bernatonis, J. Glemža, E. Žilius, prof. dr. A. Rukša, J. Lukošius, dr. J. Grinius, J. Jurkaitis ir A. Survila, kand. yra likę: A. Petkevičius, V. Narbutas, V. Endrikaitis, J. Juodvalkis, A. Venclauskas etc.

nas, ir nebegalėjau kaip reikiant suprasti, apie ką ten buvo kalbama. Tačiau kai Jėzus Nazarėnas jam atsakė, Mokytojo akys, sistematiškai ir vėl į mane atsikreipė, tarsi apie mane vieną, Jis tik ir tebutų kalbėjęs. Jo kalbos žodžių, — aš niekuomet nebegaliu pamiršti. . . Jo akių žvilgsnis buvo begaliniai rimtas ir iškilmingas; Jo elgsėns taip pat, visa tai, giliai įrašė mano širdin. —

## ŽAVINGASIS RUDENELIS

Štai tik paželgk į rudenėlio gražumą, Kuomet malonioji gamta savo rūbus pakeičia, Rodos tai būtų visai kitas pasaulis, o ne mūsų žemė tikroji, kuri taip puošni buvo vasarėlės metu.

Jau gamtos gražusis parėdalas — lapai žalieji, Pakeitę savo puošniąją spalvą į rudą, geltoną, Raudoną, šiaurės vėjeliui užkilus, krenta žemyn, Ir vargšės gėlės miršta lėtai, medžiai nuogi pasilieka.

Visi paukščiai čiulbūnai, paukštytės gražiaplunksnės, Nujausdami artėjant žiemužei šaltai ir beširdžiai, Susirinkę pulkuosna dumoja apie šiltus kraštus, tolumus, Ir rengias apleisti vasarėlės numylėtas pievas, girias ir sodus.

O žvėriai, žvėreliai jau lenda į savo urvus šiltus, Ir prisirengia maisto tēnai dėl žiemužės šaltos, Neatsilieka nuo jų ir mūs mylimos voveraitės, Jos paskubomis krauna lizdan gyles, riešutus.

Gaivinantieji vandenys upių, upelių, mėlynakių ežerų, Jau nebeputoja bebėgdami neišpasakytu greičiu, Bet stovi ramiai ir savo ramiuose paviršiaus veidrodžiuose, Atspindi mirštančią gamtą ir berybius dangaus skliautus.

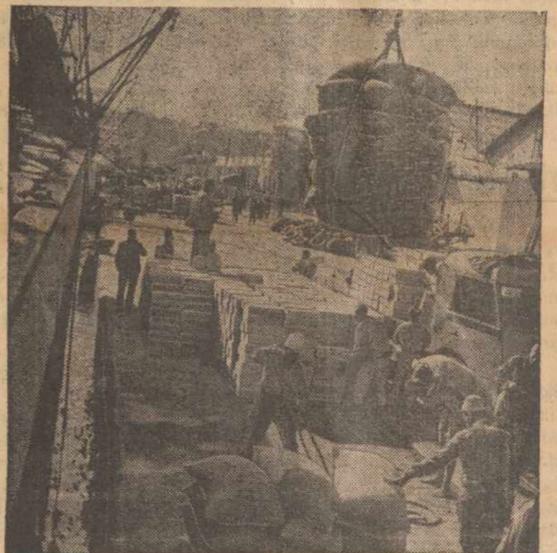
Žmonės gi puslėtomis rankomis ir prakaito veidu Valo laukus, aria, renka daržoves, skina vaisius, O raudonskruočiai vaikučiai griebiasi knygų, Ir skuba mokyklon, išminties sosto įstaigon.

Saulutė močiutė jau gula anksti ir kelias vėlai, Nors šviečia dar skaisčiai, bet nebešildo meiliai, Ji pramato didžią kovą su rūsčia, beširdė žiema, Kuri lietaus debesiais nuo žemės puikios atskiria ją.

Ach! koks yra akį verančio rudenėlio vaizdas gražus, Tą stebėtina grožį išreikšt reikia būt artistu, poetu giliu. . . , Bet kas gi tą neapsakoma sezoną gražumą surėdė? — O gi visatos tverėjas ir gamtos puošėjas — Dievulis.

Todėl ir gamta visa gieda Jam garsius himnus padėkos, Jį šlovina įvairi gyvūnija šios mūsų žemės puikios, Jam dėkingumo melodijas pina žvaigždynai dangaus, Tam ir nenustabu. . . Jis yra Karalių Karalius visatos, gamtos. — PADANGĖS ARAS. —

## MAISTAS PALESTINOS TREMTINIAMS



Jungtinų Tautų Pagelbos agentūra Palestinos Tremtiniam (UNEWA) maitina šimtus tūkstančių tremtinių nuo Palestinos konflikto. Agentūrai reikia išdalyti 11,000 tonų valgių gyventojų skaičiui, kurs lygus su Washington, D. C. per 100,000 keturkampių mylių. Čia Beirute, persiunčia Palestina 5,000 sausų fygų dėžių, kurias Jungt. Tautos nupirko Jugoslavijoje. Čia cukrus taipgi siunčiamas tremtiniam.

## KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI UŽTAI NEPAMIRŠK JŲ!

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

Haufo Pasakos Karavano	\$1.50
2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika	.50
3. Esperanto Kalbos Vadovėlis	1.00
4. Ben-Hur, Istoriška Apysaka	1.00
5. Šv. Istoriija Seno ir Naujo Įstatymo	.75
6. Gyvulių Protas	1.00
7. Sapnininkas	1.00
8. Skausmo Pergalė, Cirtautas	1.50
9. Timeless Lithuania	2.50
10. Varpai Skamba	2.50
11. Marija Kalba Pasauliui	2.00
12. Jaunuolių Maldos Maldaknygė	1.50

Siųsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Užsakymus aplaikę tuojaus išpildysime ir knygas siunčiame be apmokėjimo. Naukokitės proga. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS  
14 VERNON STREET - WORCESTER

Atiduokite visa cezariui, kas yra cezario; o Dievui, vvisa, kas yra Dievo, — kiek atsimenu, pasakė Jis tam farizėjų rabinui. Nors aš palyginti dar tik kūdikiu būdamas, ir negalėjau pilnai suprasti tai, ką tie Jo žodžiai reiškė, tačiau, kaž kaip, aš visgi supratau, kad tas Jo atsakymas dalinai ir man pačiam, taipogi buvo taikomas. (Bus daugiau)

## "DEL TAUTINIŲ HIMNŲ KEITIMO"

Prieš keletą metų, kada mūsų brangią Tėvų žemę pradėjo "nepaprastai kaitinti Stalino saulė", visuomenėje buvo iškilęs rimtas reikalas mūsų tautinio himno (giesmės) žodžius "Tegu saulė Lietuvoj tamsumus pašalina", pakeisti "Tegu Dievas Lietuvoj tamsumus pašalina", nes daugelis pastebėjo, kad prie tokios pasaulinės konjunkcijos, prie tokios dvasinės menkystės, tik Dievas gali mūsų tautą išgelbėti nuo pražūties. Antra vertus, jei paimsime kitų tautų tautinius himnus (Anglijos, Latvijos ir t.t.), tai ten vartojamas Dievo vardas, o tuo tarpu Lietuvoj, toj Marijos šventoj žemėj, to pasigendama. Tačiau susilaukta stiprios opozicijos, ypač iš kairio sparno, anot jų, kaip čia galima autoriaus žodžius pakeisti ir t.t. ir t.t. Taip, mes visi lietuviai gerbiame tą mūsų tautos didįjį vyrą dr. V. Kudirką, Lietuvos himno autorių, bet tas nereiškia, kad mes viską be jokių išimčių turim priimti. Keičiasi gyvenimas, su juo keičiasi viskas (omnia mutantur): kada jis gyveno ir rašė buvo vienos sąlygos, kada Nepriklausomybė — kitos, o dabar dar kitokios.

Dabar, kada Vakarų Vokietija nori įsivesti sau tautiniu himnu tą patį, Hitlerio laikais vartotą "Deutschland Ueber Alles", tai socialistų lyderių prof. Carlo Schmid'as, parlamento vice-pirmininkas, labiausia nesutinka

su šiais "Deutschland Ueber Alles" žodžiais ir reikalauja pakeisti juos: vienybė, teisingumas ir laisvė (pagal amerikietį korespondentą Brack Curry: unity, justice and freedom).

Jei imsime istorinę raidą, tai tautiniai himnai, taip pat buvo keičiami. Imkim, kad ir tą patį "Deutschland Ueber Alles" — jis buvo sukurtas garsaus austrų kūrėjo — kompozit. Josef Haydn prieš 154 mt. iš 77 kvartetų (dalių), iš kurių "Kaiserio kvartetą" ("Kaiser Quartet") Austrijos imperatorius paskelbė tautiniu Austrijos himnu. 1871 mt., vokiečiai nugalėję Prancūziją, naujai atkūrė Vokiečių Imperiją ir šį patį himną su skirtingais žodžiais padarė savo himnu.

Josef Haydn gyveno nuo 1732-1809. Jis taipgi parašė Imperatoriaus himną, 1797 m., "Gott erhalte Franz den Kaiser", pagal anglų himną "God Save the King."

Venclova

— Trys JAV senatoriai, atvykę į V. Vokietiją, Bonnoje tariasi su vokiečių vyriausybe tremtinių reikalais. Galimas daiktas, kad tai bus pasirošimas įsileisti 300,000 tremtinių į JAV.

— Stuttgarte yra atidaryta Evangelikų bažnyčios diena, kurioje žada dalyvauti ir kelias dešimtis dalyvių iš sovietų zonos.

## APSKRITIES AGENTAS

Apskrities agentas, angliškai vadinamas "county agent" ir geriausiai pažystamas šios šalies ūkininkams — yra Amerikos demokratijos geriausias reprezentantas. Jis yra valdžios tarnautojas kuris yra visada pasirengęs patarnauti, patarti ir pagelbėti kiekvienam asmeniui. Tačiau niekada neverčia šiuos jo patarimus būtinai vykdyti.

Tokių apskrities agentus šiuo metu mes galime rasti beveik kiekvienoje kaimo bendruomenėje šiame krašte. Jis yra tiesioginis vykdytojas Federalinės Praplėtimo ir Tobulinimo Tarnybos (Federal Extension Service) kurios tikslas yra perduoti ūkininkui kiekvieną federalinės ir paskiros valstybių vykdomų tyrimų rezultatus.

Ši idėja, pateikti ūkininkui kuo moderniausia informaciją kaip ūkininkauti, buvo patvirtinta įstatymu 1914 metais ir yra vadinamas Smith-Lever Act. Pagal jį buvo įsteigta Federalinė Pagerinimo Tarnyba kuri veda tyrimus žemės ūkyje ir rezultatus perduoda paskirų valstybių įstaigoms. Pastarosios, paprastai glaudžiai bendradarbiaudamos su vietine žemės ūkio Mokykla, pritaiko rezultatus vietinėms sąlygoms ir reikalavimams ir tada atitinkamai instruktavusi apskrities agentus, paskleidžia žinias ūkininkams.

Tikrumoje, apskrities agentas yra praktiško ūkininkavimo mokytojas, susiinteresavusių bet dažnai skeptiškų, laisviausių ir nepriklausomiausių individų pasaulyje — Amerikos fermerių. Jis praveda bandymus ir demonstravimus, sukviečia susirinkimus ir rašo vietiniams laikra-

čiams. Jis nenurodinėja, kokią daržovę kuris ūkininkas privalo auginti, ar kaip nors kitaip diktuoja. Tačiau jis visuomet yra pasirošęs patarti, argumentuodamas paskutiniaisiais patyrimais dėl dirvožemio, drėkinimo ar dėl kurios kitos ūkinės problemos. Jo tikslas, kad ūkininkai produkuotų, būtų pajėgūs ir turtingi.

Amerikos kaime darbuojasi tūkstančiai tokių agentų. Skaičiuojama, kad kiekvienais metais jie vidutiniškai atskirai sukviečia 147 susirinkimus, aplanko apie 527 ūkius, susitinka apie 1458 žmones savo įstaigoje telefonuoja 1147 kartus, išleidžia apie 1931 aplinkraštį ir parašo apie 108 straipsnius.

Apskričiuose, kur yra tokie agentai, bene 3/4 turi ir taip vadinamą naują šeiminkavimą patarėją. Ji yra pasirengusi kiekvienu metu padėti bet kuriai ūkininko žmonai patardama kaip auklėti vaikus, gaminti maistą ar namų tvarkymo problemomis. Ir ji paprastai būna labai darbšti darbininkė. Kiekvienais metais ji vidutiniškai aplanko 998 šeiminkes, surengia 266 susirinkimus, priima apie 493 interesus, atsako apie 618 paklausimų telefonu, išleidžia 2807 biuletenius, parašo apie 90 straipsnių ir pasako per radiją apie 10 kalbų paskaitų.

Pabrėžiame, kad ūkininko bendradarbiavimas su apskrities agentu, Lietuvoje tai būtų agromas ar jo asistentas, yra pamantas laisvo noro principu. Apskrities agentas JAV-se yra laisvos vyriausybės simbolis. Kiekvienais metais, laisvoje sistemoje Amerikiečiai ūkininkai išaugina rekordinius derlius, kurie

## Pasaulio Lietuvių Žinynas Greit Pasirodys

Pirmoji P. L. ŽINYNO dalis jau spausdinama, o antrosios dalies rinkimas jau įpusėtas. Galutinioje formoje ŽINYNAS bus gerokai didesnis negu pradžioje buvo planuojama, nes įvesti keli nauji skyriai.

Be Vakarų pasaulyje esančių didesnių ir mažesnių lietuvių kolonijų aprašymų ir įstaigų, parapijų, organizacijų, veikėjų bei biznierių adresų knygoje yra gana daug ir bendro pobūdžio informacijų. Pavyzdžiui, besinteresuojantys JAV-bių mokyklomis bei profesijomis ŽINYNE ras du plačius skyrius tuo klausimu. Iš čia paaiškės, kad amerikonišką "high school" baigę dar neskaityti pasirošę bet kurios šakos profesinius mokslus studijuoti kaip kad Lietuvoje gimnazijas baigusieji. Mat, JAV-bėse kiekvienai profesijai statomi skirtingi bendro išsilavinimo reikalavimai, o, be to, nevisos mokyklos vienuodus reikalavimus stato toms pačioms profesijoms. Taip pat išnagrinėta ir išaiškinta septyniolika populiarusių profesijų pradedant gydytojais, advokatais, inžinieriais

## Atsiųsta Paminėti

Balys Sruoga. GIESMĖ APIE GEDIMINĄ. Dailininko Viktoro Petravičiaus iliustracijos. Išleido Knygų Leidykla TERRA, 748 W. 33rd. St., Chicago 16, Ill.

Šiai knygai Balys Sruoga panaudojo gražiąją legendą apie Vilniaus miesto įkūrimą, talentingai atkurdamas mūsų ūkanose beskestančią praeitį. Knyga gražiai išleista, įdomi ir vertinga dovana mūsų mokykliniam jaunimui. Dailininko Viktoro Petravičiaus rimti darbai ją daro leidiniu, kuris turėtų būti mielas kiekvienoje mūsų knygos lentynoje.

Knygos formatas didelis. Tiražas 700 egz., iš kurių 100 egz. numeruoti. Kaina 2 dol.

netrukus išsiunčiami vargstantiems kraštams taip pat paremti. Amerikiečiai kurię rašote savo bičiuliams iš kaimo neužmirškite aprašyti mūsų minėtąjį agentą ir kaip jis darbuojasi žmonių labui. Tikriausiai užsieniečiams tai būtų gražus pavyzdys kaip tikrumoje dirba Amerikos demokratija.

— Kompozitorius Vladas Jakubėnas perkompunuoja baletą "Vaivos Josta". Taip pat kuria naujas simfonijas.

— Nežiūrint pablogėjusios sveikatos, Jonas Mašiotas aktyviai dalyvauja politiniame gyvenime ir daug rašo spaudoje.

— Laikraščio "Patria" išleis Zobarsko "Aušrelė", elementorių.

— Muz. Gailevičius iš Montrealio persikėlė gyventi į Toronto.

ir baigiant mokytojai bei galtingosios sesutėmis, nurodant koks pasirošimas reikalingas norint į jas patekti ir paduoti adresai įstaigų, iš kurių galima gauti smulkesnių informacijų apie atitinkamos profesijos mokyklas, leidimus jose dirbti, atlyginimus ir t.t.

Besidomintys imigracijos į JAV-bes klausimais ŽINYNE ras smulkų imigracinės procedūros išaiškinimą, o taip pat ir 1952 metų Imigracijos ir Pilietybės Įstatymo apžvalgą, bei kaip ruošti JAV-bių pilietybei ir kaip tapti piliėčiu.

Informacijos apie JAV-bių ir viso pasaulio lietuvių kolonijas jau gautos ir paruoštos spaudai. Deja, yra dar kelios stambesnės kolonijos, iš kurių žinių labai šykščiai tegauta. Prie tokių kolonijų tenka priskaityti Philadelphia, Pittsburgh, Providence, R. I., Plymouth ir Worcester, Mass. Tose kolonijose veikiausia yra Amer. Lietuvių Tarybos skyriai, kurių sekretoriai prašomi atsiųsti draugijų sąrašus su pirmininkų ir sekretorių pavardėmis ir adresais — tokias pavėluotas informacijas dar bus galima sunaudoti korektūras peržiūrint.

Nežiūrint ŽINYNO padidimo kaina palikta ta pati — penki doleriai, bet iš anksto užsiskiusieji jį gaus už keturis dolerius. Pavėluotas informacijas ir užsakymus siųsti ŽINYNO redaktorius: Mr. S. Simutis, 41 W. 82 St., N. Y. 24, N.Y.

## Lietuviai Pasaulyje

— Petras Mašalaitis Londone ruošia ir režisuoja P. Vaičiūno "Tuščias Pastangas", kurias vaidins "Londono Vaidilos" artistai.

— Anglijoje, Boltone, per motociklo katastrofą žuvo susipratus lietuvis Dovas Silius, 28 m. amž.

— Kompozitorius Vladas Jakubėnas perkompunuoja baletą "Vaivos Josta". Taip pat kuria naujas simfonijas.

— Nežiūrint pablogėjusios sveikatos, Jonas Mašiotas aktyviai dalyvauja politiniame gyvenime ir daug rašo spaudoje.

— Laikraščio "Patria" išleis Zobarsko "Aušrelė", elementorių.

— Muz. Gailevičius iš Montrealio persikėlė gyventi į Toronto.

## DARBININKŲ DRAUGIJA APLANKE NEW YORKA



Sigma Alpha Sigma draugijos narės, inkorporuotos Illinois valstijojej aplankė New Yorko įstaigas, virtuves, valgių kompanijas. Narės kurios priklauso nemokamai laiks nuo laiko dalyvauja ekskursijose. Didžiama narių yra jaunos darbininkės.



## Let's Be Good Neighbors

Your

## GOLDEN RULE CAMPAIGN

For 35 Red Feather Services - Oct. 6-16  
WORCESTER, MASS.

## LINOLEUMO CENTRAS

Keleta žodžių išmintingom šeiminkėm —

Taupymas yra garbingas ir naudingas ateičiai

LINOLEUMAI: Mes laikome rekordą už aukštą rūšį, įvairumą ir žemiausias kainas Naujojoje Anglijoje.

KILIMAI: Wilton ir Axminster kilimai; Magee, Firth, Gulistan, Mohawk, etc. už žemas kainas.

VAIKUCIŲ KARALYSTĖ — Tikrai! Dvejos krautuvės pripildytos rakandais Jūsų mažam angelui už pusę kainos.

PUSRYČIŲ SETAI — 100 iš kurių išsirinkti. Plastikos, chromo, įvairių medžių, su 4, 6 ar 8 kedėmis. Mes parduodam tužinais kasdien.

RAKANDAI Miegamiesiems Kambariams, Valgomiesiems, diivanai; ir t.t.

ŠALDYTUVAI: Frigidaire, Kelvinator, Admiral, Crosley, elektriniai šaldytuvai.

SKALBIMO MAŠINOS: Maytag, Easy Spindrier, Speed Queen, Launderall, Apex etc.

PEČIAI: Florence, Glenwood, Fairmont, deluxe, aliejaus, gaso, elektros ar kombinacijos.

MES PARDUODAM DYLERIAMS—KODĖL NE JUMS

## DICK'S BARGAIN FURNITURE

245 HARDING STREET

TEL. 6-1886

## LAUŽAS

Silta naktis aplinkui  
Ir pelkėse rūkai,  
Mes arklį išsikinkę  
Susėdome minkštai...  
Žolė švelni, rasota  
Ir žirgū ji skani.  
Čia mūsų apsišota,  
Nes vieta patogi.  
Kaip turkas, aš ant kelių  
Sudrimbu ant žolės,  
Parinkęs daug šakelių  
Ir laukiamas ugnies.  
Įžiebia tėvas ugnį  
Ir liežuvelius jos  
Naktis sutinka glūdi  
Ir puola ant šviesos,  
Pelėdos klauso jis.  
Ko nori — nesupranta,  
Patinka jam naktis.  
Sublykčioja veiduose  
Drebėjimai šviesos,  
Ir slaptumai juose  
Lyg gimsta iš tamsos.  
Traškėjimas šakelių  
Ir dūmai lėti jų  
Mintis lyg tyliai kelia  
Į kelių debesų.  
Kvapai drėgni atplaukia  
Su garsu vis kitu,  
Pelėda tebešaukia  
Lyg vaikišku balsu.  
Paduoda man sėrmėga,  
Ir guolis yra jau,  
O miego srovės bėga,

"Gerai!" — aš atsakau.  
Sapnuoju baltą rūką,  
Ir kyla aš ant jo,  
Mane lengvai kaip pūką  
Jis nuneša namo.  
Žvaigždės vos neužkliuvęs,  
Prodebesų pulkus,  
Kur būsiu aš nebuves,  
Sau drožių į namus.  
Ant kiemo nusileidžiu,  
Nulipti negaliu,  
Į rūko šmotą beldžiu  
Ir žodžius išgirstu:  
"Na, kelkis, į vežimą  
Jau laikas lipiti mums,  
Kol saulės pakilimą  
Dar niekas nesudrums —  
Gerai bus mums važiuoti,  
Arklys jau bėgs greičiau.  
Galėsi suskaičiuoti  
Žvaigždes, kaip aš skaičiau!"  
Taip tėvas pagulėjęs  
Aukštelininkas ramiai,  
Svajoti nemėgėjas,  
Man šiūlo tai gražiai.  
Paskui vežimas rieda  
Traškėjimas šakelių  
Ir laužas mirksi vis,  
Gaidys kažin kur gieda —  
Jau baigiasi naktis.  
Žolė po sonų dvelkia,  
Užsnūstu vežime...  
Sapnai vėl susitelkia,  
Ir laužas tas lauke  
Kaip gyvas atsistoja,  
Traškėdamas švelniai.  
Bet miegą nukovoja  
Pirmieji spinduliai.

A. V.

## AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Kvietimus
- Plakatus
- Programus
- Konstitucijas
- Dokumentus
- Laiškus ir Vokus
- Knygas ir žurnalus
- Laikraščius
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIERIAM UŽSISAKYTI KALENDORIUS SEKANTIEMS METAMS

Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą—Prilimam Užsakymus Per Paštą  
14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.